MAGYAR FUTÁR
RAJNISS FERENC LAPJA
BUDAPEST, 1943. AUGUSZTUS 18. — III. ÉVFOLYAM 34. SZÁM
ÁRA: 30 FILLÉR

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

SZENT ISTVÁN AZ ORSZÁGÉPÍTŐ

DINNYÉS K. 1943

Híradóleventék

A TÁBOR BEJÁRATÁNÁL őrség áll és feszesen tiszteleg az előljáróknak. Katonás fegyelem uralkodik itt, mert a fegyelem a tudás alapja

A MORSE-OKTATÁS hanglemezekről történik. A híradó leventék táborában korszerű eszközök szolgálják a tökéletes tanítást

AZ ELEKTROMOS MÉRÉSEK bonyolult számításai közt jól eligazodnak már a Tábor fiataljai. Az oktató csak ellenőriz

HADIJÁTÉK folyik a terepen s a tábor vezetősége modellen ellenőrzi, hogy odakint a hegyek közt minden rendben megy-e?

Az erdélyi hegyek festőien szép környezetében nyitották meg a híradóleventék ifjúvezető-képző táborát Naszódon. A magyar elektrotechnika jövő utánpótlásának alapja az a fiatalság, amely szorgalmasan és jókedvűen sajátítja el itt szakértő nevelői vezetése alatt az elméleti és gyakorlati tudnivalókat.

(Jánossfy Endre felvételei)

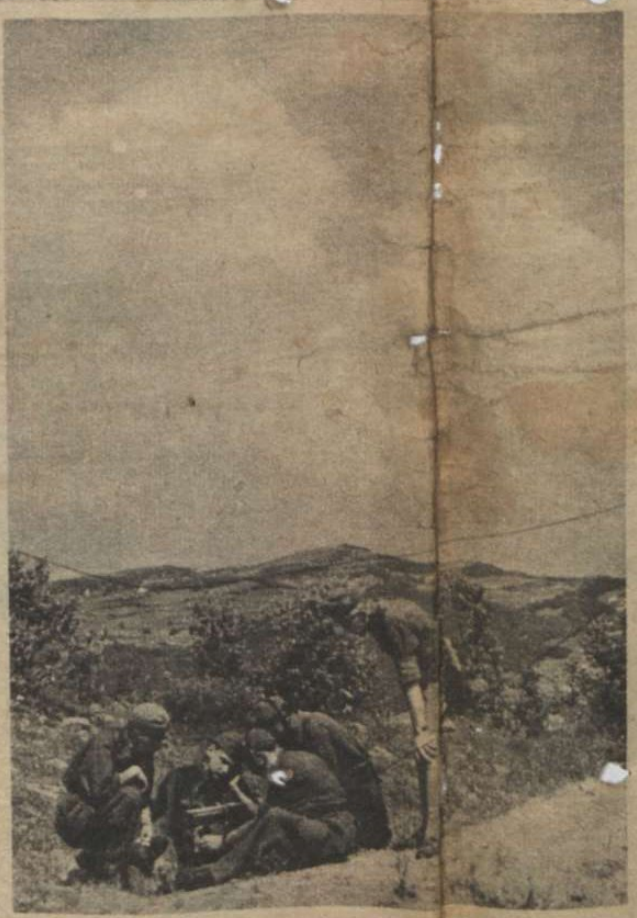

KEZDŐDIK A GYAKORLAT, s a gellid ormokon szerte munkába fognak a leadó készülékek

NEM AKADÁLY AZ ERDŐ ELÉRÉSÉBEN a sekély-vizű, sebes hegyi patak . . .

FESZÜLTEN FIGYELŐ arcok hajolnak a készülék fölé

Táborozás Naszódon

ZAVAR VAN, a hallás nem egészen tiszta. Komoly arccal keresi a hibát a fiatal szakember

ÉRTEM! Rögtönzött gépteremben gyakorolják a rádió forgalmi szolgálatot, de minden rendben megy már itt is

AZ UTOLSÓ KAPASZKODÓ. Dél van, rövid az árnyék és forrón tűz a nap, de a feladatot el kell végezni. Serényen igyekszik a kis csapat a hegyoromra

NEM OKOZ NAGY ZAVART a műszaki hiba sem. A kis szakértő feltaszítja homlokán a sapkát és egy-kettőre kiküszöböli a bajt

HAZAFELÉ... Az alkonyat mély árnyai borulnak a hegyes tájra, s visszafelé még egyszer átlábolják a zúgó patakot a napi munkában elfáradt fiatalok

PÁNCÉLOSOK SZALONIKI UTCÁIN

HÉTRŐL HÉTRE

V

Ő adott

nekünk új hitet, írott törvényeket s ő épített először templomokat a pusztázó magyarságnak. Ő tanította meg sátoros népét a kővárak emelésére, ő formált a nomád népből földhöz gyökerezett nemzetet. Városokat teremtett a végtelen síkon, a hegyek lábainál: kevély püspöki egyházakat, monostorokat és klastromokat emelt, hogy romolhatatlan hajléka legyen a Duna-Tisza táján, a népek vonuló országútján, Attila és Baján elpusztult birodalma helyén a napnyugat felől hozott eszméknek. Ő, — az első Árpád véréből való király s az első szent magyar, István, aki kereszttel és karddal kezében alapított országot. Aki kegyetlen is tudott lenni, ha úgy látta: a kemény kézre van szükség, mert a megeresztett gyeplővel romlásba viszik fiatal alkotását a szilaj nemzetségek. Micsoda roppant dologra vállalkozott, milyen emberfeleti munkára, amikor eldöntötte magában, hogy a nomád, keleti harcos népből egyhelyben megülő nemzetet kovácsol s az őshazából hozott erkölcsök, törvények, szokások helyébe ujat parancsol rá a nomád törzsek lelkére, testére! Nem volt segítsége, senki; nem támaszkodhatott másra, csak önnön erejére. Magányos volt, a lobogó géniuszok irtózatos tragikumát hordozta szívében és elméjében: a meg nem értett nagyokét, akiket a kortársak talán rettegnek, talán gyűlölnek, de legritkább esetben szeretnek s akik igazolásukat, felmentésüket csak messzi századoktól várhatják... Neki köszönhetjük, hogy itt vagyunk, hogy megmaradtunk és nem sodort el minket is a történelem zúgó árja, amely a hunokat és avarokat, e két rokon népet nyomtalanul magával vitte sodrában. Az ő messzenéző bölcsességének eredménye, hogy a hideg és ellenséges idegenség, amely körülvett bennünket Európa e legkitettebb pontján, nem tört vesztünkre az ő halála után sem. Az ő ösztönös, értelemmel fel sem mérhető politikai zsenije óvott meg bennünket attól, hogy a keleti kereszténységhez csatlakozzunk s a századok alatt az azonos hit vonzásával magába olvasszon, elnyeljen a szláv tenger, mindenestül! Micsoda szédítő nagyság, micsoda államférfiúi előremegérzés vezette minden lépését, fogalmazta minden legkisebb tervét! S milyen kemény, mily következetes tudott maradni szüntelen, mennyi emberfeletti akarattal tartotta a gyeplőt a maga kezében mindvégig! S milyen csodálatos dolog, hogy Ő, aki elég erős volt egy ellenséges világ közepén birodalmat teremteni s aki többet alkotott, mint amennyit nemzetségének kihalta óta együttvéve építeni birtunk, jóformán semmit se tudott reánk hagyni abból, ami művében anyagi volt... Bekóborolhatjuk az egész országot s nem találunk egyebet néhány romnál, egy-egy templom omladékánál, porba alázott vesztőtöredéknél s amihez az ő maga élete kapcsolódott, abból még annyit se. Koporsója a fehérvári bazilika kő-múzeumában: — ennyi az egész. Tragikum ez, egy roppant feladatokat elvégzett nemzetség tragikuma, hiszen családja, az Árpádok fejedelmi galériája ugyanígy járt, ugyanezt a végzetet viselte, minden tagjában. Még sírjaikat se ismerjük, hamvaikat is szélbe szórta a századok komor viharja. Nem maradt róla se egyéb emlékünk a Jobb kéznél, amely annyi erővel épített országot, beláthatatlan nemzedékeknek s nem véletlen ez... A szellemet birtokoljuk belőle, azt, ami örökkévaló, aminek nem árthat semmi emberi szándék, példája ragyog előttünk s a tanítás, amelyet adott, időtlen időkre szólót: merjünk reformerek lenni.

Égetően időszerű

kérdésekről nyilatkozott vitéz Imrédy Béla az Egyedül Vagyunk hasábjain, szólva az európai változásokról s arról a hatásról, amelyet honi berkekben az események kiváltottak. Az ujságírónak arra az érdeklődésére, hogy vajjon a magyar jobboldali gondolat előretörését mennyiben érinti az olasz változás, világosan és félreérthetetlenül felelte Magyarország volt miniszterelnöke: „A felületes szemlélőben sok aggodalom kél mostanában. Nyilvánvaló, hogy egy olyan óriási egyéniségnek, mint Mussolini, a hatalomról való lelépése nemcsak Itáliában keltett mély hatást. De ne feledjük el, hogy az emberi életben semmiféle fejlődés nem vezet töretlen úton. A győzelmes eszmeáramlatoknak, mint a természet minden folyamatának megvannak a maguk feltartóztathatatlan útján a hullámgörbéi is. Két dolgot a mostani események semmiféle célzatos kommentálása nem takarhat el előlünk. Az egyik: ha akarjuk, ha nem, a korlátlan individualizmusból egy kötöttebb társadalmi életforma korszakába megyünk át. Kétségtelen az is, hogy a nemzeti gondolatnak, benne a fajvédelem eszméjének és az igazi népi kultúrának a napja továbbra is emelkedőben van. A formák változhatnak, a lényegben alig van megállás. Ne felejtsük el például azt sem, hogy a tekintélyi elv még nem jelent egyet a diktaturával. Akármit mond a demokrata hangulatcsinálás, az egészséges fejlődés mindenütt az erős központi hatalom felé vezet, még a háborúban velünk szemben álló oldalon is. A magyar élet belső szükségleteit, a mi belső fejlődésünk programmját egy ilyen változás lényegében nem befolyásolhatja. Ahogy nekünk, magyaroknak 1920-ban volt bátorságunk kiállani az új fajvédő nacionalizmus eszményeiért, — pedig akkor igazán egyedül voltunk Európában felismeréseinkkel, — úgy ma még bátrabban hitet kell tennünk ez eszmények s a magyarság nagy szociális és nemzeti szükségletei mellett. Hiszen a mi eszményeink ma talán mégis csak több megértésre találnak a kontinens népei között, mint ezelőtt húsz esztendővel. Az egységes népi társadalom kialakítása, a fajvédelem nagy feladatai, köztük a zsidókérdés megoldása, a szociális átalakulás folyamata, akármi történjék is a nagyvilágon, — ugyanazok maradnak. És e problémák megoldását változatlanul csak a jobboldali erőktől várhatja az ország, nem pedig a már alaposan levitézlett vörös és félvörös baloldali radikalizmustól. A keresztény kultura és keresztény erkölcs alapjait ugyanúgy tovább fenyegetik a marxista és szabadkőműves erők. Vakság volna rá nem jönni arra, hogy a jobboldali nemzeti politika alapeszményeit és táborát pillanatnyi csoportosulásokra vagy pártárnyalatokra tekintet nélkül ugyanazok az ellenfelek támadják, ugyanazok a veszélyek fenyegetik. Prancsoló kötelesség tehát, hogy ma a jobboldali nemzeti társadalom együttesen építse ki megdönthetetlen védőállásait. Nem azért, hogy megvédje a multból azt, ami védhetetlen, hanem, hogy a legkorszerűbb feladatot: a népi és szociális Magyarország kiépítését most már minden kényelmeskedés és időt rabló aggályoskodás nélkül, erős és serény kézzel, tisztult szemléletével maga váltsa valóra...“

A jó és hű magyarok

sokszor hiába emelnek szót a vészes idők viharszelében, mert hangjukat elnyeli az egyetemes, riadt lárma s azok a kiáltások, amelyek a nemzet hánykódó hajója felé úgy szállnak, mint a bolyongó görög, Odysseus bárkája felé a szirének halálos, csábító éneke... Pedig milyen világos és egyszerű eligazodni, ha az ember értelemmel hallgat a szóra és meg tudja különböztetni: kinek mondanivalóját kell gyanakvással fogadni, kinek a hangsúlya idegen, kinek érdekei térnek más utakra, mint a miénk s hogy igyekszik ezt takargatni. Kétféle közvélemény van nálunk, két egymással soha össze nem egyeztethető, a tűz és víz örök ellenségeskedésével megütköző, — mint ahogy a magyar nacionalizmus legrégibb publicistája, Milotay István írta legutóbb, — s ne higyjük, hogy az a másik, az az idegen a gyengébb és erőtlenebb! „Hogy sajtóban, színházban, az irodalomban mennyit vesztett régi erejéből, — mondja, — arról most ne beszéljünk, de mindenki tudja, érzi, hogy változatlanul ott suttog, ott hemzseg az utcákon, a boltokban, a kávéházakban, a piacokon, az éttermekben, a villamoson, az espressókban, a strandokon és ott van, ott dolgozik mindenütt a keresztény társadalmat keresztülkasul átszövő anyagi, politikai, erkölcsi érdekösszeköttetésekben. És tegyük hozzá, pontos menetrend szerint dolgozik, mintha mindig ugyanaz a néhány intéző kéz adná ki számára a napi programmot, a napi célokat, amelyek mindig sokkal messzebbre: holnapra, holnaputánra, ha úgy tetszik, félévszázadra szóló célokat jelentenek. S mindezzel szemben milyen öntudatlan, milyen gyámoltalan, milyen tehetetlen az a másik tényező, amelyet magyar baleknek, vagy magyar balekségnek nevezhetnénk... Ez a magyar balekség önmagának, lelke jobbik ösztönének, sugallatának nem hisz, nem arra hallgat, hanem arra, amit a másik szuggerál neki. Pedig mindaz, amit az kíván, remél, óhajt, aminek érdekében dolgozik, agitál, suttog, vicceket mond, mindaz halálos végzetet hordoz magában az önálló Magyarország, a magyar nép, a magyar nemzeti társadalom sorsára, jövőjére nézve... A magyar balekség egyszer már megérte, hogy üldözött vad lett saját hazájában. Nemzeti színeit letépték, zászlaját, címerét porba taposták, nemzeti imádságait eltiltották, hadseregét szétzüllesztették s mindezt ugyanilyen suttogások, igérgetések, a világbékét s az ország függetlenségét illetőleg ugyanilyen értesülések és garanciák előzték meg, mint most... S ezt mind elfelejti, az mind nem volt igaz, ha igaz volt is, elhiszi ugyanezeknek, hogy nem ez fog újra megismétlődni, hogy most mindaz, ami romlás volt, aljasság, megtévesztés, pusztulás, arculverés, az most felemelkedés lesz, függetlenség, virulás, jólét, szabadság, erkölcsi és anyagi megbecsültetés...“

Százszor is

elmondjuk, ha kell, hogy a magyar kulturpolitika legszorgosabb teendőjének kell ismerje a legszélesebb néprétegek gyakorlati életre való nevelését. Minden társadalom csak annyit ér, amennyi a hasznavehető ember benne, az alkotó, építő munka számára pedig hasznos és nélkülözhetetlen csak az, aki tökéletesen megtanult egy mesterséget, — akár agyával, akár két kezével keresse kenyerét. A szakképzett gazda, vagy a vincellériskolából kikerült szőlőmunkás éppen olyan megbecsült tagja kell legyen a társadalomnak, mint a nagyipari üzemek finom részletmunkákat végző, óriási gyakorlattal és szakmabeli tudással rendelkező dolgozói, s mellettük, — soha nem fölöttük, — az intelligencia, amely szellemi erőit adja az ország gazdasági és szociális felemelkedéséhez. Valljuk, hogy egy szakiskolai bizonyítvány legalább olyan rangot ad egy embernek, mint a középiskolai érettségi, s egy cipőfelsőrészkészítő, aki a maga szakmájában elsőrangú munkaerő, van olyan becses a nemzet szempontjából, mint egy ügyvéd, vagy hivatalnok. A modern munkamegosztás korában széjjelmosódnak, eltünnek a fizikai és szellemi munka határai és a régi kasztszabályok, amelyek majdnem megtiltották, hogy a bürök puhatenyerű emberei megszoríthassák a kétkézi dolgozók becsületes markát, s az efajta „leereszkedést“ már bűnös radikalizmusnak becsmérelték, — babonákká válnak az egészséges társadalomban. Szemünk előtt vannak a példák, hogy egy-egy nemzetet csupán a nagy tömegek általános szellemi emelkedése képes nagy teljesítményekre sarkalni, de ebből a magasratörésből nem maradhat ki egyetlen réteg se, mert különben akadozik a gépezet. Nem csak az a fontos, hogy a fiatal magyar generációkból kik kerülnek be az egyetemek polgárai közé, de az is, hogy a kisemberek fiait segítsük minden eszközzel és áldozattal első vonalába az ország gazdasági, kereskedelmi és ipari életének. Az olyan fogalmak, mint alsó, közép és felső oktatás, el kell tünjenek a magyar élet értékelési rendjéből, s azon kell törekednünk, hogy mindenkinek megadjuk a legfelsőbbet és a legtöbbet a maga munkaterületén kultúrából, szaktudásból, általános művelődésből, mert ha egyszer elkövetkezik majd megint a béke nemes versenye a népek között, csupán így tudjuk megállni helyünket.

MAGYAR KÉPHÍRADÓ

ELSŐ DÍJAT NYERT EZ A DERÉK PÓSTAGALAMB a Mádéfalva—Budapest között megrendezett póstagalambversenyen. A berepült távolság több mint 530 kilométer

DR. KOKAS ESZTER, a levenlelányok országos vezetője többnapos németországi tanulmányútjáról hazaérkezett. Megérkezésekor vitéz Béldy Alajos altábornagy fogadta

DR. IMRÉDY KÁLMÁNNAK, a MÁV elnökének, a Kormányzó Úr az államtitkári címet adományozta

LÉGIRIADÓ BUDAPESTEN

Ellenséges gépek több hullámban, augusztus 13-án, 13 óra 03 perckor az ország délnyugati határán átlépve, általában északnyugati irányban, átrepülték a Dunántúl nyugati részét, majd visszafordultak és 15 óra 25 perckor elhagyták az ország légiterét

MEGSZÓLALNAK A SZIRÉNÁK... Budapest közönsége fegyelmezetten fogadta a riadót. A járókelők nagyobb része a nemrégiben elkészült nyilvános óvóhelyeken keresett menedéket...

A MÁSODIK SZIRÉNÁZÁS már csak néhány járókelőt talált az utcán

A KIHALT UTCÁN mentőautó robog végig, hogy elfoglalja kijelölt helyét...

VÉGE A RIADÓNAK!

A kihalt utcák ismét benépesednek, harsogással és zajjal telnek meg; megindul az élet...

HONVÉDEINK dicsősége

SZENT ISTVÁN NAPJÁN

egy esztendeje lesz már, hogy a keleti arcvonalon hősi halált halt Magyarország ifjú kormányzóhelyettese: vitéz nagybányai Horthy István. A harcoló nemzet örök példaképére kegyelettel és büszkeséggel emlékezik a magyar nép. Ez a kép az arcvonalra való megérkezéskor készült a hősi halált halt kormányzóhelyettesről

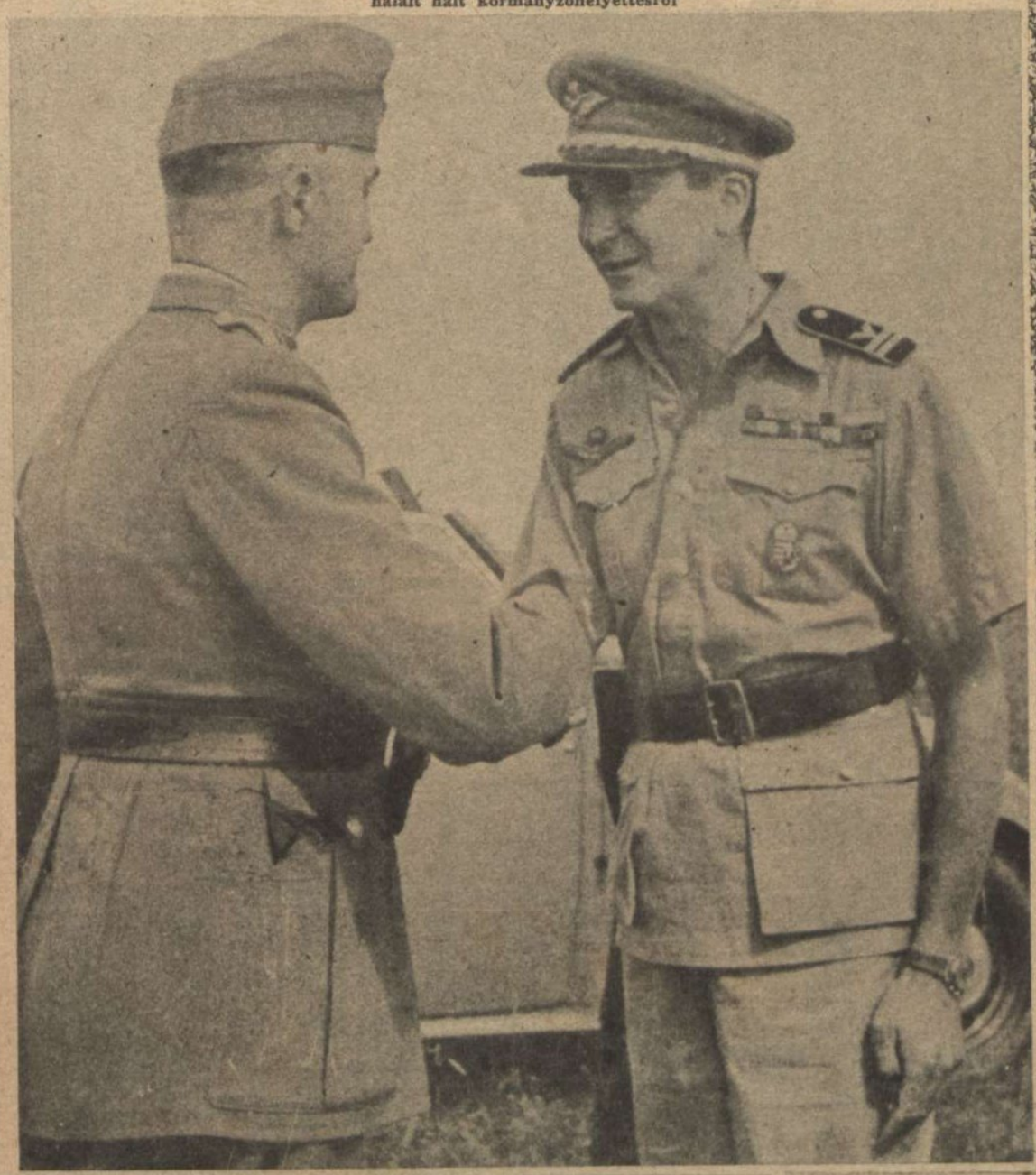

BEVETÉS ELŐTT... A tábori repülőtérről, százada élén, támadásra indul a kormányzóhelyettes...

RADNÓTI SÁNDOR
zászlós

NÁDLER JÓZSEF
zászlós

MAKRAI GYULA
tizedes

BORKÓCZY ISTVÁN
őrvezető

MAKINA GÉZA
honvéd

RÁCZ JÓZSEF
honvéd

TÓTH SÁNDOR
honvéd

GYURKA ZOLTÁN
százados, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Ezüstérme, hadiszalagon a kardokkal

BENEDEK MIKLÓS
százados, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronzérme, hadiszalagon a kardokkal

WEHRMANN BÉLA
százados, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronzérme, hadiszalagon a kardokkal

ZIMONYI (ZABRANSZKY) ÖDÖN
főhadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronz Érdemérme, hadiszalagon a kardokkal

AGYAGÁSI JÓZSEF
főhadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Ezüstérme, hadiszalagon a kardokkal

KOPHYNY FERENC
hadnagy, Kormányzói Dicsérő Elismerés Magyar Koronás Bronzérme, hadiszalagon a kardokkal

KÖHALMI BÉLA
zászlós, Magyar Bronz Vitézségi Érem

KÖVÉR RÁFAEL
zászlós, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem, II. osztályú német vaskereszt

BAGIN KÁROLY
zászlós, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem, kétízben és Magyar Bronz Vitézségi Érem

RÁDONYI ANTAL
zászlós, II. osztályú német vaskereszt

CSEH FERENC
törzsőrmester, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem

GÉCZY LAJOS
hadapród őrmester, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem

KOLCZA TIVADAR
őrmester, Magyar Kisezüst Vitézségi Érem

SZŰSZ GYÖRGY
szakaszvezető, Magyar Nagyezüst Vitézségi Érem

Róma: A másodszor bombázott Örök Város légitámadás-sujtotta negyedeit meglátogatta a piemonti hercegnő

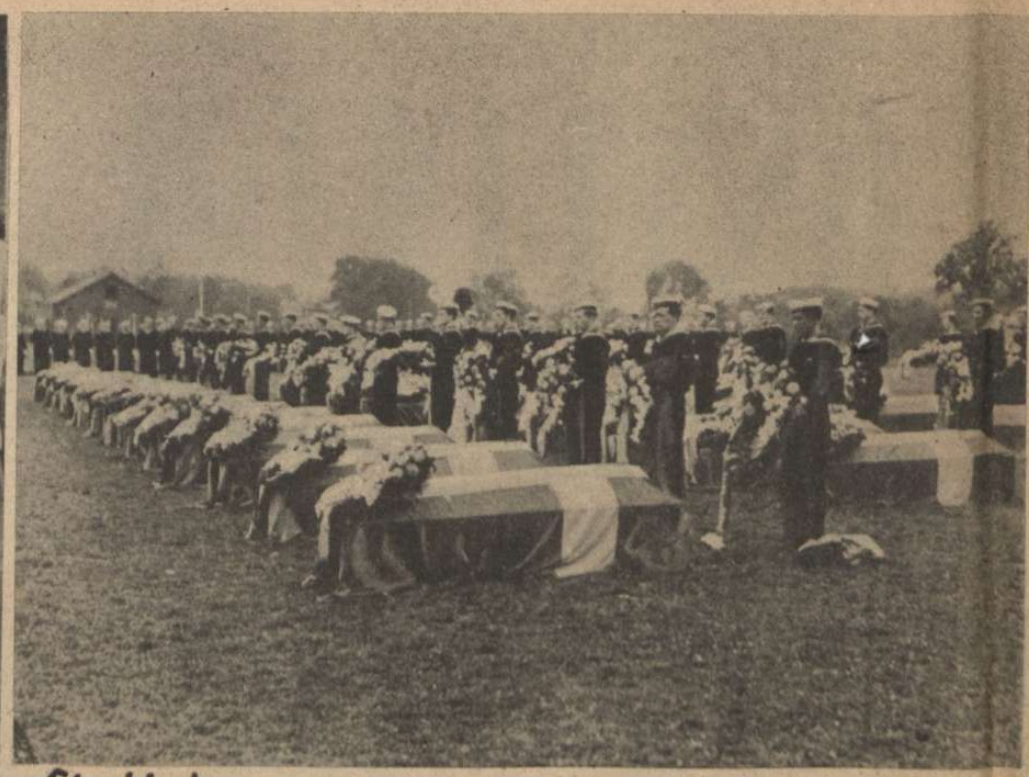

Stockholm: A svéd „Ulven" tengeralattjáró hősi halált halt legénységét a katonai pompa komor szépségével helyezték örök nyugalomra

Világ

BLESSING A FLYING CREW

THESE ten men of an American crew of a Flying Fortress stationed in this country asked their padre, Captain A. M. Politti, to bless them before they left their station to bomb the enemy.

This he willingly did and this picture, taken early in the morning, shows the simple ceremony. All the men returned safely from the raid—in time for lunch.

When this photograph was taken the Flying Fortress "Little Audrey" had been on sixteen raids. She has several patches where flak and machine gun bullets have hit her.

Lisszabon: „Egylóerős" autó jár a portugál főváros utcáin. A benzinhiány kifogta a motort a járműből, s nem maradt más a korszerű kocsiból, csak a karosszéria illuziója... Sok nézője van a merész „újításnak" s olykor még utas is akad

← AZ ILLUSTRETED LONDON NEWS ANGOL UJSÁGBÓL

(A magyarázó szöveg szerint az amerikai pilótákat örömmel áldotta meg az anglikán lelkipásztor.)

A megáldott pilóták az európai városok, asszonyok és ártatlan gyermekek pusztítására indulnak...

Quebec: A demokráciák vezetői a háborús és politikai helyzet megbeszélésére ismét találkozót rendeztek. Az első tanácskozások színhelye a kanadai város volt, ahol Churchill fogadta házigazdai minőségben az USA elnökét

Bayreuth: Az 1943-as ünnepi játékokat a háború ellenére is megtartják. A közönség, — amelynek soraiban igen sok a szabadságos és sebesült katona, — önfeledten adja át magát a Wagner-zene fenséges hatásának

Ujság

↑ **Valahol keleten:** Zsákbafutást rendeznek a tartalékban pihenő gránátosok egy kis falu rögtönzött „sporttelepén"

Ukrajna: ↓ Az öreg paraszt felméri földjét, amelynek minden barázdáját magáénak mondhatja már. A birtokfelosztást német mérnökök végzik a falvak határában

Washington: Sumner Welles, az amerikai politika egyik Európában is legismertebb vezető férfia lemondott

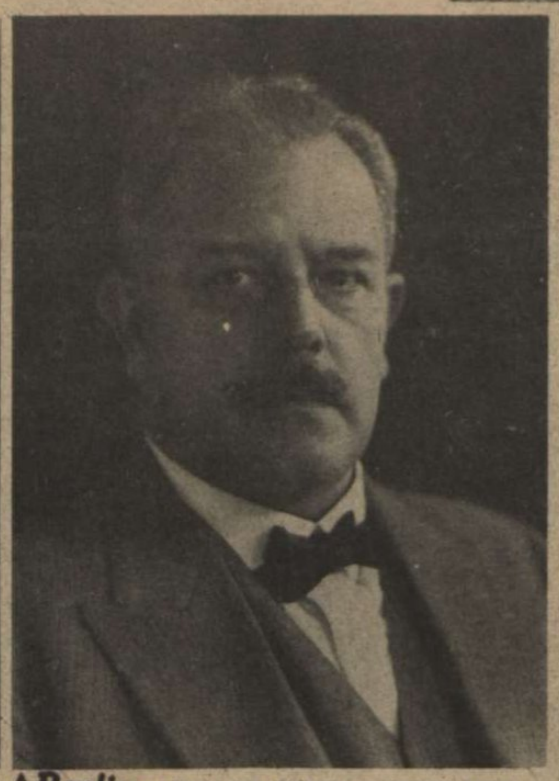

↑ **Berlin:** Carl von Eicken, a berlini egyetem orr-, fül-, gégész professzorát a magyar szakorvosok egyesülete tiszteletbeli tagjává választotta

Berlin: A híres Zoo-ban, mitsem törődve a háborúval, nyugodtan napozik a német főváros gyermekeinek kedvence, vidám kisborjával

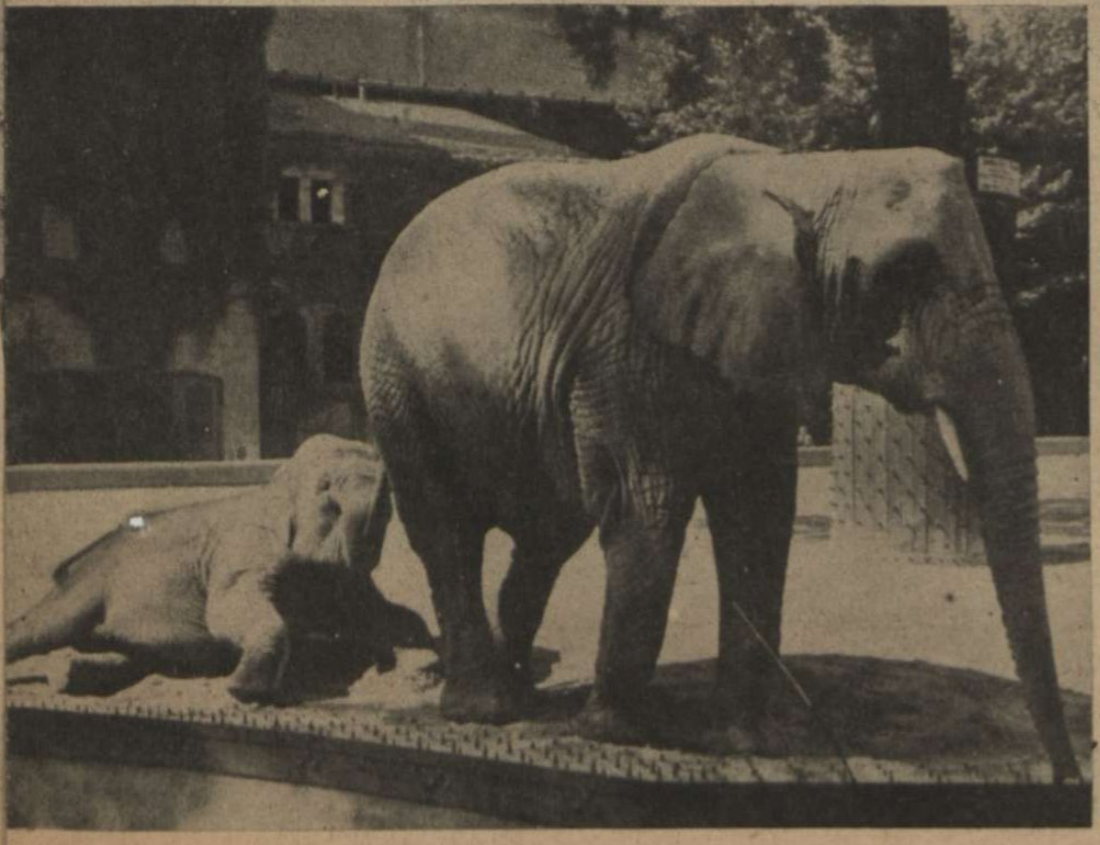

A HAMBURGI TERRORTÁMADÁS

A MAGYAR FUTÁR EREDETI KÉPSOROZATA HAMBURG NÉPÉNEK SZÖRNYŰ MEGPRÓBÁLTATASÁRÓL

A háború elfajulásának felejthetetlen és a kultúremberiség történetében örökre megmaradó bizonysága volt az a kilenc légitámadás, amelyet az angolszász légi haderő az évezredes kereskedőváros, Hamburg ellen folytatott.

← AZ ÉDESANYA HOZZÁTARTOZÓIT KERESI a hamburgi munkásház romjai alatt

MESSZE MINDEN HADICÉLPONTTÓL, géppuskával elpusztított munkások holttestei fekszenek

BÉKÉS KIRÁNDULÓK PUSZTULÁSA HAMBURG HATÁRÁBAN

AZ ANGOLSZÁSZ FOSZFORBOMBÁK ÁLDOZATAI

EGY GYERMEKOTTHON BELSEJE az angolszász bombázás után

ASSZONYOK, GYEREKEK: a folyékony foszfor ártatlan áldozatai

OLASZORSZÁG

ÚJ VEZETŐI

AZ OLASZ KATONA
változatlan hűséggel áll az uralkodó rendelkezésére

Az olasz nemzet a háború megpróbáltatásai közepette bizalommal és szeretettel fordul III. Viktor Emánuel király és császár személye felé. Az uralkodó e rendkívül súlyos időkben Badoglio tábornagyot bízta meg kormányalakítással. Az új miniszterelnök emlékezetes első megnyilatkozásában hitet tett az adott szó tiszteletbentartása mellett és hangoztatta, hogy a háború változatlanul tovább folyik.

A **Magyar Futár** képsorozatban mutatja be Olaszország új vezetőit, akik minden erejüket hazájuk helyzetének megszilárdítására fordítják.

PIETRO BADOGLIO
tábornagy, Olaszország új miniszterelnöke

Az olasz külügyminisztérium vezetését RAFFAELE GUARIGLIA, Olaszország volt törökországi nagykövete vette át

UMBERTO
piemonti herceg, Olaszország trónörököse

III. VIKTOR EMMÁNUEL KIRÁLY ÉS CSÁSZÁR
aki személyesen irányította az olasz belső átalakulás eseményeit

RAFFAELE DE COURTEN admirális, tengerészetügyi miniszter

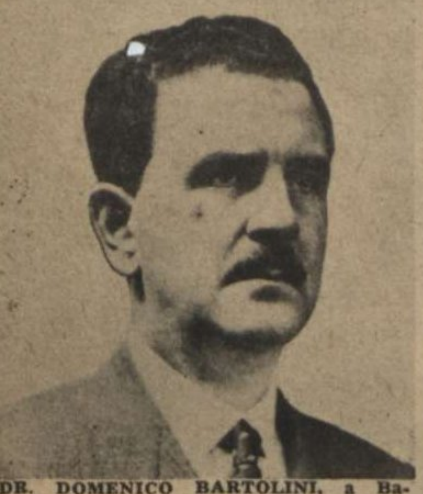

DR. DOMENICO BARTOLINI, a Badoglio-kormány pénzügyminisztere

A közmunkákat most DR. DOMENICO ROMANO munkaügyi miniszter irányítja

A kultuszminiszter tisztét GUIDO ROCCO tölti be az új kormányban

Az olasz igazságügyminisztérium élére DR. GAETANO AZZARITI került

DR. GIOVANNI ACANFORA, az új olasz valutaügyi miniszter

A földmüvelésügyi minisztérium vezetését ALESSANDRO BRIZI tanár vette át

A korporációk minisztériumát DR. LEOPOLDE PICCARDI vezeti

AZ ÖRÖK KATONANÉP FIA . . .

ÉS A PAPUCSON MEG VAN ÍRVA . . .

Minden katona neve rajta van a reggeli papucson, szobaszámával együtt. A japán laktanyákban példás rend uralkodik

A CSÁSZÁR SZAVAI . . . Minden japán katona magánál hordja azt a kis könyvecskét, amely a Tenno szavait tartalmazza a hadsereghez s reggelenként emlékeztetőül hangosan idézik az uralkodó beszédét

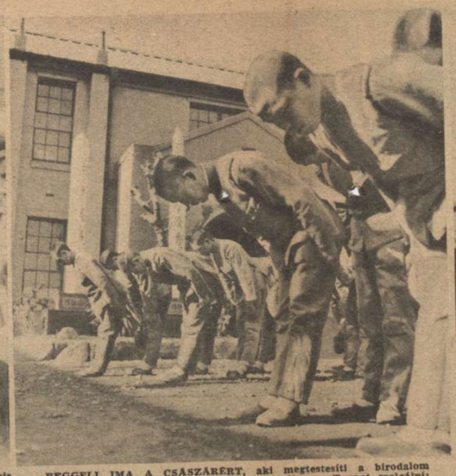

REGGELI IMA A CSÁSZÁRÉRT, aki megtestesíti a birodalom multját és jövőjét. A japán katona szemében a Tennot szolgálni: — az üdvösség

UGRÓTORONY AZ UDVARON. A reggeli testedzéshez hozzátartozik ez a gyakorlat is

VIDÁM A KATONAÉLET, a fiatal japán akkor lenne boldogtalan, ha az orvos nem találná alkalmasnak a szolgálatra

A TENNO UJONCAI

A „Magyar Futár" eredeti képsorozata. A japán hadsereg világraszóló sikereinek titka a legkorszerűbb felkészültség mellett is a japán katona szívósságában, edzettségében rejlik. **A csaták sorsát nem utolsósorban a harcosok jobb kiképzése dönti el.** A japán katonát ujonckorának első napjaitól kezdve az ősi katonai erények, az áldozatvállalás és a haláltmegvető bátorság szellemében nevelik. A felkelő nap országának császáráért, a Tennoért imádkoznak minden reggel a hajnali fényben az ujoncok, — **egésznapos kemény munkával és gyakorlatozással készülnek azokra az időkre, amikor a csatatereken szereznek majd új hírnevet, dicsőséget Japán zászlajának.**

AZ ŐSI PÁNCÉLT IS FELÖLTI minden nap és a szamurájok vívását gyakorolja. Így olvad össze a dicsőséges multt a győzelmes jelennel

TELJES FELSZERELÉSSEL naponta gyakorolják a modern harcászat alapelveit a párhetes újoncok

A MODERN HARCOS megtanulja a korszerű háború valamennyi fegyverének kezelését, de . . .

PIROS ÉS FEHÉR NÉVTÁBLÁCSKÁK jelzik a laktanyaőrségen, hogy melyik újonc távozott a városba és ki jött vissza a kimenőről

AZ ŐSI IRÓSZERSZÁM és a fekete tusz is előkerül a szabad órákban. Levelet ír a katona, valakihez egy kis faluba, a nagyapának, aki még Togo hajóján harcolt

ELJÖTT A KIS CSALÁD, a laktanya udvarán békésen beszélik meg az otthoni dolgokat a látogatási idő alatt a házastársak

A VIRÁGOSKERT, amely úgy hozzátartozik a japán ember életéhez, törpefával, színes bokraival és tavacskával, a kaszárnyában se hiányzik. A katona szabad idejében a kertet gondozza

HARCOK

A legviharosabb európai beltenger hullámain egy idő óta ismét megélénkült a német gyorsnaszádok és búvárhajók tevékenysége. A szovjet a kubáni hídfő ellen intézett támadásait a tengeren át szállított ember- és anyagtartalékkal igyekszik eredményessé tenni, s szállító gőzösei jó prédául kínálkoznak a tengerészet gyors egységei számára. Ott, ahol nemrég még viszonylagos biztonságban folyt a hajózás, legfeljebb a repülőkötelékek zavarásával számolva, — ma sűrűn tünnek fel az Atlanti csatában oly félelmetesen bevált búvárnaszádok és erős fegyverzettel ellátott motoros egységek. Hogy milyen eredménnyel jár munkájuk, — arról a véderőfőparancsnokság jelentései számolnak be, rövid időközönként.

↑A FLOTTILLA PARANCSNOKA, a lovagkeresztes Rosenbaum sorhajókapitány szemlét tart a feketetengeri „farkasok" fölött

A NÉMET KIKÖTŐKET apró, ágyúval felfegyverzett naszádok őrzik, amelyek alig látszanak a magas feketetengeri hullámverésben

HULLÁMVERÉSBEN óvatosan emelik fedélzetre a veszedelmes rakományt a partról jövő csónakokból. Nagy gyakorlatot kíván a nyílt tengeren való behajózás ←

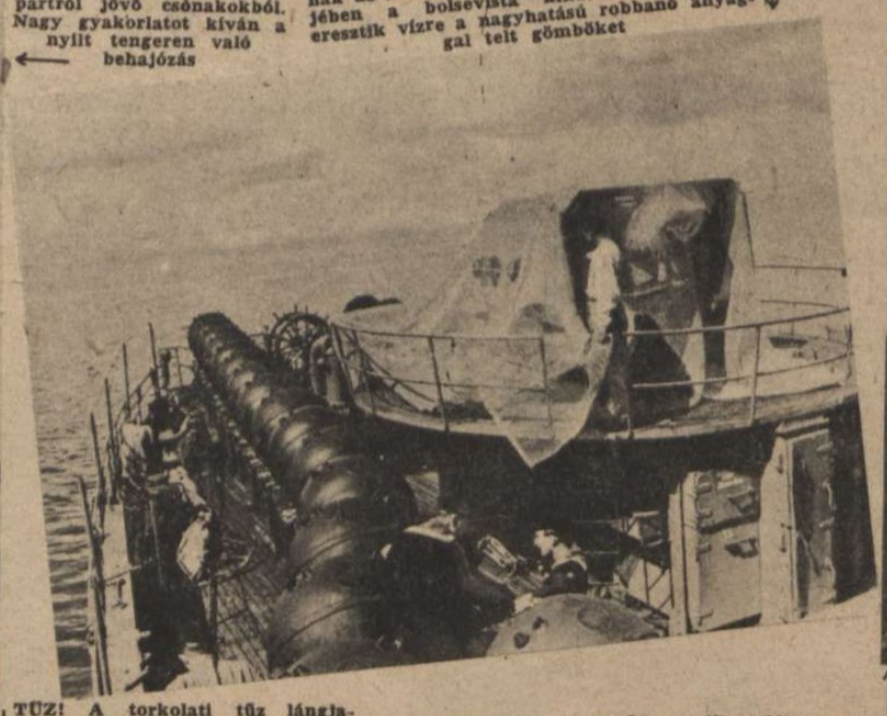

...ÉS TELJES RAKOMÁNNYAL indul útnak az aknarakó hajó is. Az éjszaka csendjében a bolsevista kikötők bejáratánál eresztik vízre a nagyhatású robbanó anyaggal telt gömböket ↓

↑PONTOS FELJEGYZÉSEKET VEZET a gépek teljesítményéről a búvárnaszád hajómérnöke. Fontos, hogy kifogástalan állapotban legyen minden csavar, — hiszen bátor katonák életére függ a zavartalan működéstől

↓TÜZ! A torkolati tűz lángja-füstje egyelőre még eltakarja a célt, de ha a gázok eloszlanak, már látni, hogy ...

↓...FEKETE FÜSTTEL ÉG a telibe talált teherhajó. A búvárnaszád egészen közelre úszik, hogy nevét és nagyságát pontosan megállapítsa

a Fekete-tengeren

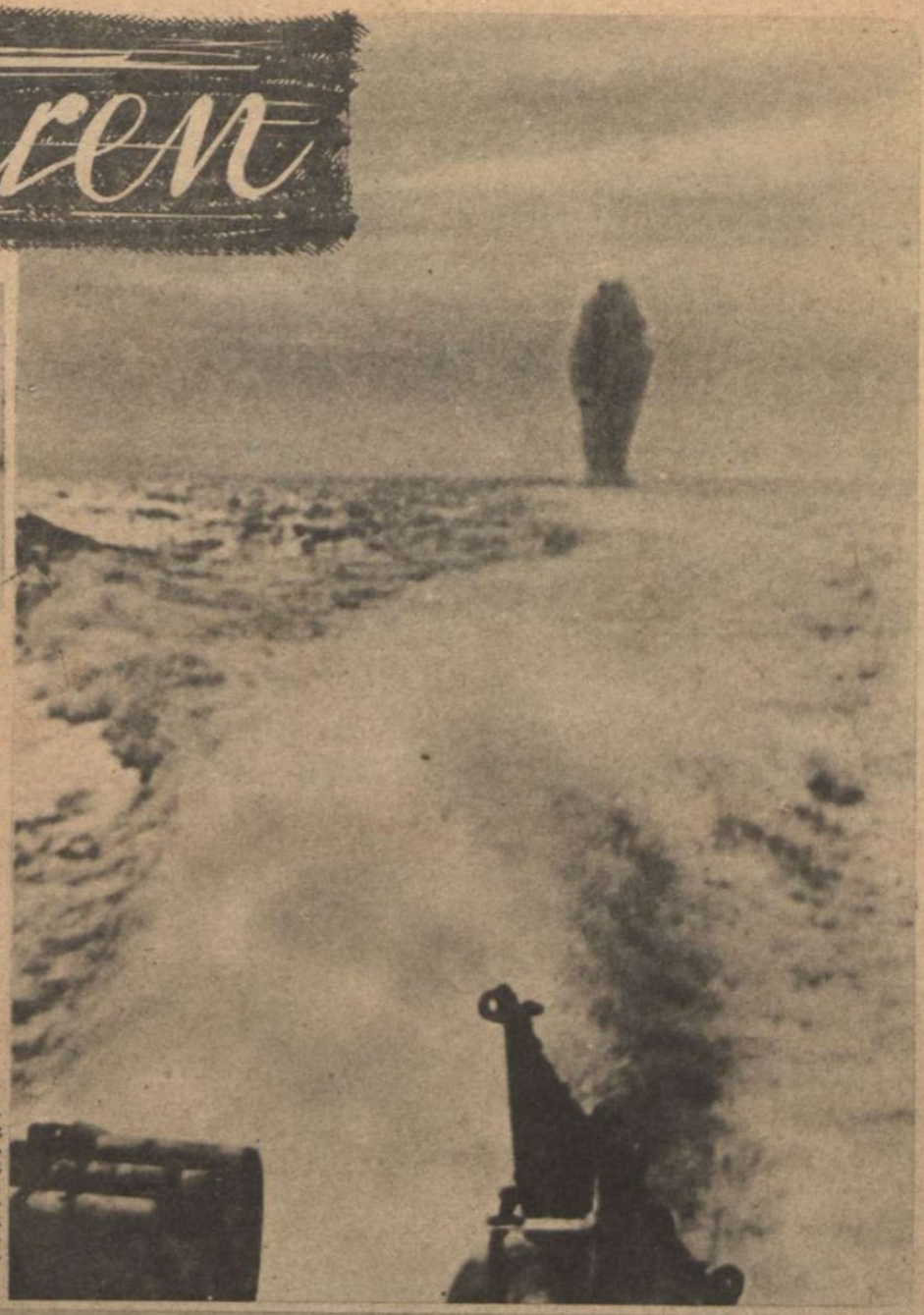

↑ A CÉL FELÉ... Szélsebesen száguld a gyorsnaszád, mint a ragadozó prédája után, ha a láthatár szélén feltűnik egy gyanus füstcsík. A fedélzeten pedig készül a legénység a torpedó kilövésére

← CSAPKODÓ HULLÁMOK KÖZÖTT felvonul a feketetengeri német gyorsnaszádflotta egy újabb támadásra. A partok közelében cirkálva rohanják meg a szovjet szállító gőzöst, mindig eredménnyel

→ A VIZIBOMBA SZÖKŐKÚTJA magasra csap a német gyorsnaszád mögött, — a szovjet tengeralattjáró merülése helyén nemsokára megjelennek az olajfoltok, jelezve, hogy találat volt...

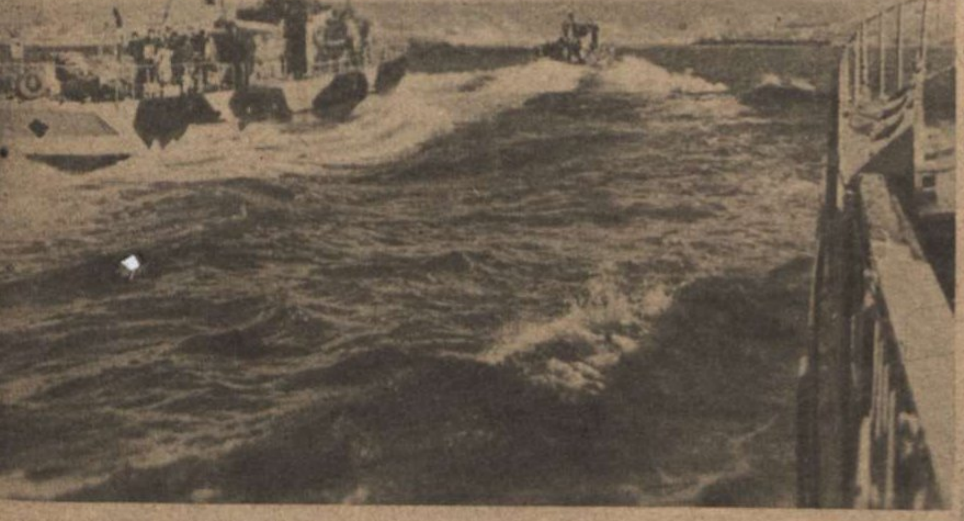

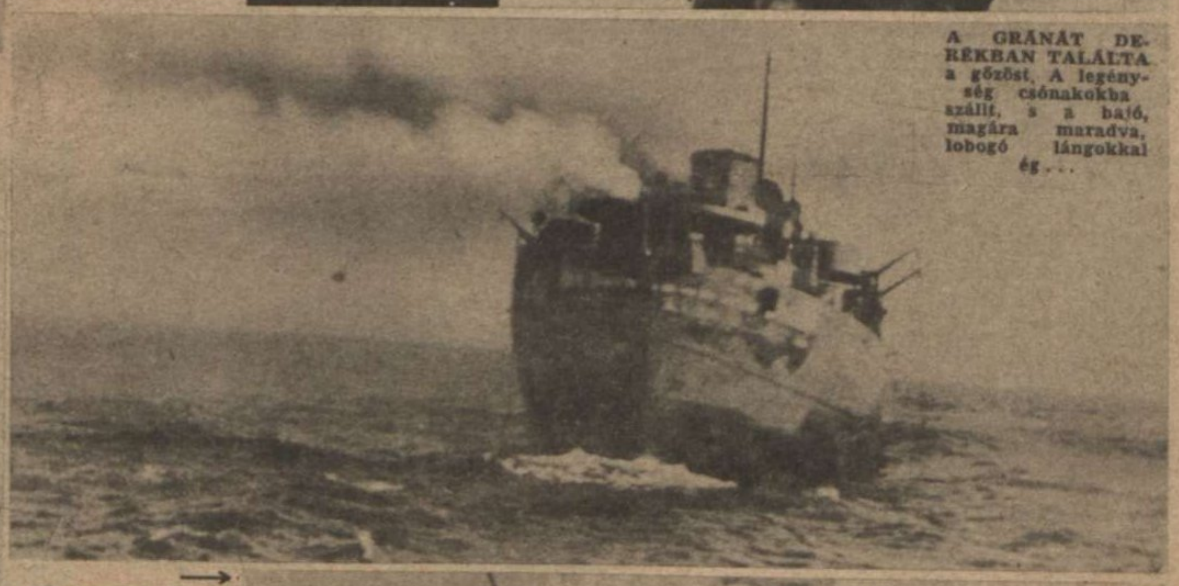

A GRÁNÁT DERÉKBAN TALÁLTA a gőzöst. A legénység csónakokba szállt, s a hajó, magára maradva, lobogó lángokkal ég...

NÉGY RÉSZRE OSZTJÁK a láthatárt, s minden égtáj felé másik figyelő őrszem távcsöve mered, hajnaltól estig

→ JÓ MUNKA UTÁN. A gyorsnaszád befut az Azovi-tenger egyik támaszpontjára és parancsnoka jelentést tesz a végzett munkáról. Mosolygós arca elárulja, hogy az eredmény kielégítő volt...

↑ TŰZKÉSZULTSÉG. A tengeralattjáró lövegeit „munkára kész" állapotba helyezik. A láthatáron megjelent egy magános szállító gőzös...

KÉSZÜL A HADITERV az első vonalak mögött .. A lovagkeresztes Bülowius altábornagy megbeszéli a stukatámadás részleteit Lange kapitánnyal, aki hősi vállalkozásai jutalmául már a tölgyfalombot viseli

A RÖVID TÜZSZÜNETEKBEN futva visznek jelentést egyik ellenállási fészekből a másikba ..

KEMÉNY

A beláthatatlan orosz térségen még egyre tombol a nagy csata: a két fél minden erejét összeszedve folytatja mérkőzését a döntésért. Bjelgorod és Vjazma körül, Kirovnál, Jarzevonál langot vet a föld, páncélos seregek robbannak össze, repülőgépek ezrei indulnak félelmetes zúgással rohamra, s a gránátoktól megszaggatott földön csodálatos bátorsággal és halálmegvető elszántsággal áll, lábát megvetve a védelem vonalain, a német katona. Minden fegyvernem az emberi teljesítőképesség és leleményesség örök példáját dokumentálja a világ előtt s frontokon, ahol a keleti ellenség teljes anyagi erejét veti a harcba, — gyarló, hadászatilag jelentéktelen, de irtózatos veszteségekkel járó eredményekért..

ELŐNYOMULÓ TIGRISEK egy rommálőtt faluban, Bjelgorodnál. Az acéltalpak átgázolnak a kőhalmokon, drótakadályokon és az ellenséges védelmen is

A FEGYVER: AZ ÉLET ÉS GYŐZELEM egyetlen biztosítéka. A tartalékban gondos szeretettel hozza rendbe a gránátos leghűbb bajtársát, a puskát

ÚJ ZÁRVONAL A GRÁNÁTOSOK HŐSIESSÉGE visszavert minden szovjetrohamot. Széles csatavonalban nyomul előre a gyalogság, s az élen lángszórósok haladnak

PÁNCÉLKUPOLÁS GÉPPUSKAÁLLÁS az új német védővonalban, a bjelgorodi térségben. A sűrű és jól álcázott kiserődöket futóárok kötötte össze

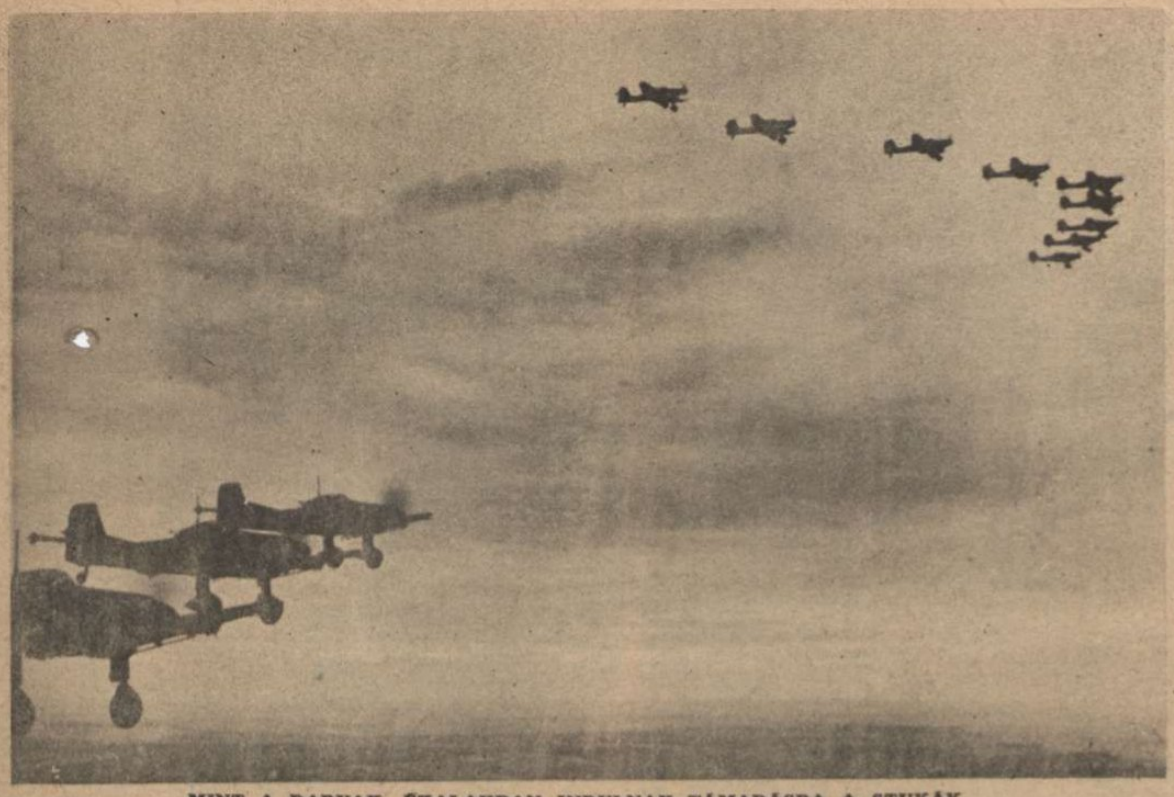

MINT A DARVAK, ÉKALAKBAN INDULNAK TÁMADÁSRA A STUKÁK...

CSATÁK KELETEN

...ÉS AHOL LECSAPNAK a felhők közül, pusztulás marad a nyomukban

PÁNCÉLOSOK ÜTKÖZETE Kirovnál... A kidőlt bolsevista harckocsik felrobbantak és félelmetes füstbe burkolózva égnek a terepen, ahol tovább hullámzik a harc

← FOGLYOK CSOPORTJA a bogoduhovi csatából, ahol a támadásra induló bolsevistákat ezer stuka és nehéz bombavető szórta szét...

NEM FÉLNEK A FOGSÁGTÓL, hiába rémítgették őket azzal, hogy a németek minden kezük közé jutott ellenséges katonát lemészárolnak... Az ázsiai arcok boldog örömtől ragyognak, hogy számukra véget ért a háború...

A „MINDENTTUDÓ" AUTÓ is elakad a mély páncélos csapdában... Ezek a gyors kocsik úszni is tudnak, ha folyón kel át a motorizált alakulat, de a gödrökön a katonák ásója segíti át őket

KIHALLGATJÁK A LELÖTT GÉP PILÓTÁJÁT. Az amerikai katona minden feleletét viaszlemezre veszik

ÚJ FEJLEMÉNYEK . . . Model vezérezredes megbeszélést tart a lovagkeresztes Hollidt tábornokkal az arcvonal legfrissebb eseményeiről

A LEGEREDMÉNYESEBB NÉMET ÉJJELI VADÁSZREPÜLŐ, LENT KAPITÁNY, akinek sorozatos légigyőzelmei elismeréseképpen a tölgyfalombhoz Hitler a kardokat a brilliánsokkal adományozta és soronkívül alezredessé léptette elő

A FEDÉLZETET CSAPKODJÁK MÁR A HULLÁMOK, a süllyedő angol hajó néhány perc multva eltűnik a tenger mélyén

HADIJELENTÉSEK,

Láz, feszültség, sietős tanácskozások a diplomácia frontján és percre se csüggedő erővel folyó, kemény harcok a fegyveres arcvonalon mindenütt: — így mult el a világ fölött ez a hét is, anélkül, hogy a végső döntés felé csak egyetlen jel is mutatott volna valahol. A demokráciák ismét szükségét érezték, hogy katonai és politikai elveiket tisztázzák egymás között, *úgy látszik, Casablanca óta megkuszálódtak a szövetség és barátság szálai s Churchill átkelt az óceánon, hogy Amerika földjén találkozzék Roosevelttel.* London és Newyork sajtója óránként váltogatta a fantasztikus közléseket a tárgyalások fontosságáról, tárgyairól és résztvevőiről és néhány napig éltek abból a híresztelésből, hogy *végre sikerült Sztalint is rávenni a hármas megbeszélésen való személyes jelenlétre.* Később már csupán megbizottakról írtak a lapok, hogy mikorra a kanadai Quebec-ben végre az első találkozás lezajlott, beérjék olyan sovány szenzációval is: *a szovjet tábornoki rangban lévő londoni katonai attaséját megfigyelőként a tárgyalásra elküldte . . . A moszkvai rádió még azt is kategorikusan megcáfolta, hogy akár egy árva katonai attaséja jelen lenne a megbeszélésen . . .*

Hogy a tanácskozások vajudó hegyei milyen eredményt szülnek, rövidesen kiderül, de egy már most is bizonyos, s ez az, hogy *gondosan fogalmazott kommünikét olvashat majd a világ, a három szövetséges együttműködésének zavartalan voltáról és tökéletes egyetértéséről . . .*

A nagy idegháborút a propaganda hadserege vívja, párhuzamosan az óceánon túl folyó ünnepélyes barátkozással s az angolszász hatalmak *különösen Délkeleteurópa népeit igyekszenek lelkileg megdolgozni.* E hadjárat mozzanatai közé tartozik a londoni rádió naponta megismételt fenyegetése a légi támadásoknak e térségben is bevezetendő rendszeréről, *a berepülések tüntető elkezdése* s a ködös szigetországban békén veszekedő, válságokba sűrűn belehulló emigráns kormányok Kairóba költöztetése is. Ezzel az utóbbi elhatározással azt szeretnék dokumentálni a Downing-streeten, hogy a háború egészen közel juthat holnapra a Földközitenger keleti medencéjéhez és az országnélküli kabinetekre hamarosan szükség lesz majd. Nem kellemes, hogy a szerb kabinet éppen most hullott atomokra, s a szegény fiatal Petarnak pontosan Churchill távolléte idején kellett egy szürke hivatalnokkormányt kineveznie, mert *miniszterei összevesztek a horvátoknak és szlovéneknek adandó autonómia fölött.* A kényes gordiusi csomót úgy oldották meg, hogy valamennyi horvát és szlovén politikust kiszórták az új kormányból, amely ilyenformán égi összhangban ért egyet: *semmiféle önállóságot nem ígér a „testvér népeknek" . . .*

A CSENDES ÉS REJTETT TÁMASZPONTRÓL az Atlanti-óceán felé fut ki egy német buvárnaszád. A legénység egyelőre még a fedélzetről integet a bajtársaknak

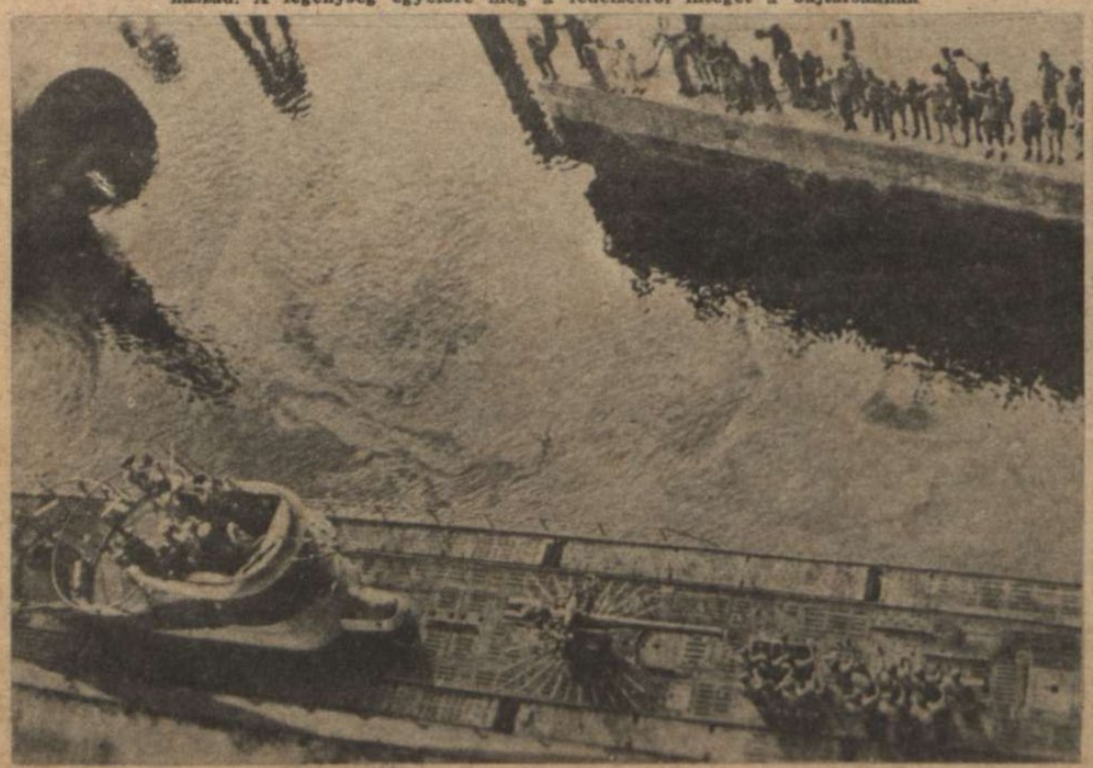

A KATONA DÍSZÍTŐ HAJLAMA

a nehéz légelhárító ágyú csövén is kiéli magát. A lövegen nemcsak a lelőtt ellenséges gépek számát jelző karikák, de a repülők nemzetisége is szemlélhető

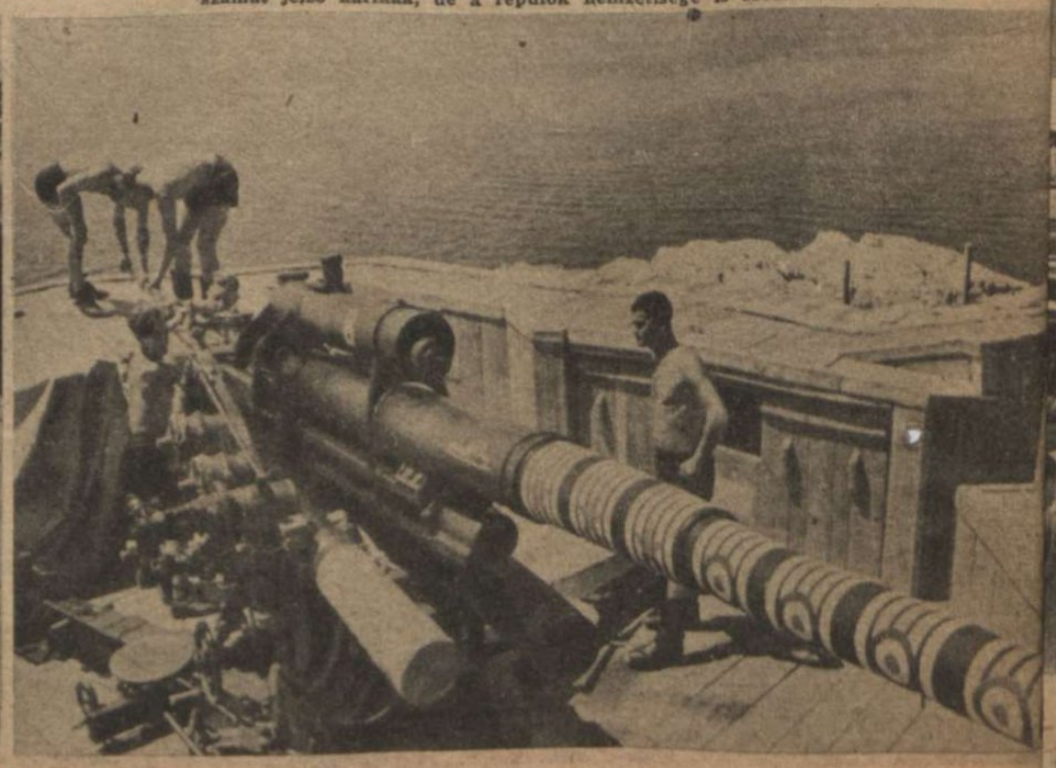

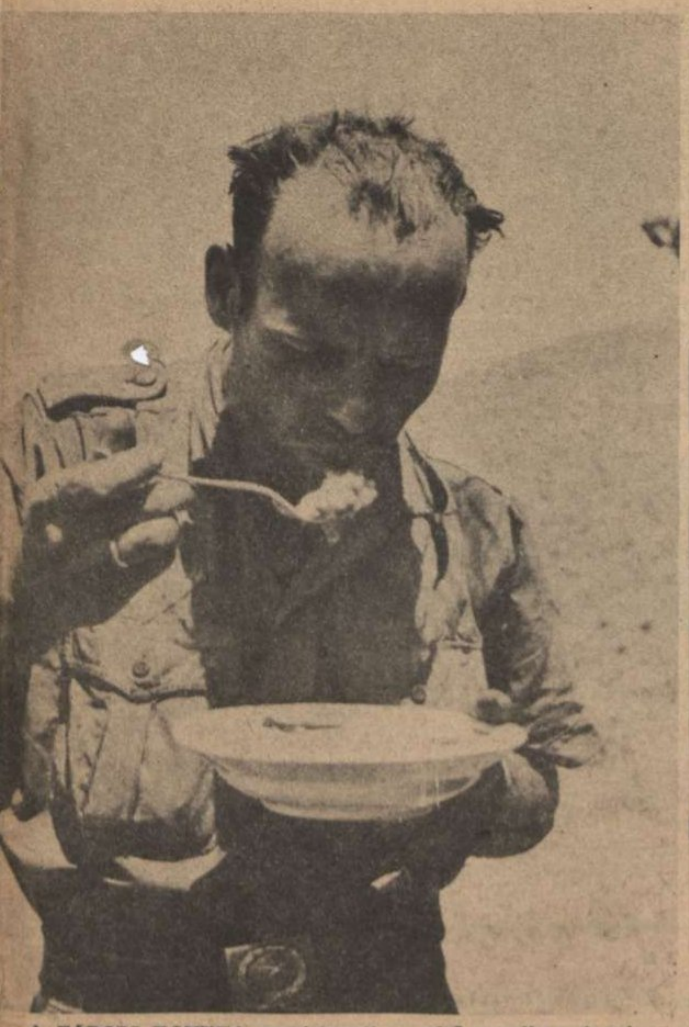

A TÁBORI KONYHA megérkezett az első vonalba. A szicíliai nyárban kényelmes trópusi öltözetben harcoló katona jóízűen fogyasztja el a bő ebédet

BIZTOSÍTOTT MENETBEN vonul a középső arcvonalszakaszra egy hadianyagszállítmány. Az autósor elején és végén tűzkészültségbe helyezett légelhárító ágyúk haladnak — minden meglepetésre készen

SZÉLSEBESEN SZÁGULD támadásra a német gyorsnaszád a messinai csatornában, ahol a felderítők jelentése szerint felbukkantak az angol flotta könnyű egységei

CSATÁK ÉS ÚJ FORDULATOK

Nyugaton és délen

a demokráciák légi hadereje indul új meg új rohamra, — s az USA, meg Anglia repülőflottájának tevékenysége is *szervesen hozzátartozik* az idegháború kíméletlen vívásához, talán még jobban, mint a diplomácia átlátszó menőverei. Londonban nem titkolják, hogy a német birodalom nyílt városai ellen elképesztő áldozatokkal, s tagadhatatlanul kegyetlen eredményekkel végrehajtott tömegtámadások, amelyekben *nem ritkán 600—1000 gép is részt vesz már, a rombolások anyagi hatásán túl lelki pusztítást is el akarnak érni.* Úgy számítják, hogy előbb-utóbb megtörik a német és olasz nép ellenálló ereje, felmorzsolódik elszántsága, s kiapad háborús és győzelmi akarata, ha látnia kell: hogy válik ijesztő romhalmazzá mindaz, amit évszázadok lelkesedése alkotott. Hamburg, Bohum, Nürnberg, Milano, Genova, Nápoly és ismét Róma megrohanása, e városok értékeinek barbár szétzúzása, ártatlan gyermekek és asszonyok kegyetlenül tervszerű halomra gyilkolása csak sietteti az órát, amikor a hallgatag és csodálatos fegyelemmel tűrő, készülődő német katonai erő visszaüt. Göbbels éppen e héten mondotta félreérthetetlenül, hogy *ez az idő már nem késik sokáig és bekövetkezése „talán örökre elveszi kedvét az angolszászoknak a légi háború folytatásától.“* Plymouth egyszeri bombázása, — amelynek súlyos eredményeit, a város lakott házai egyharmadának pusztulását az angol hivatalos jelentés ismerte be, — már izelítőt adott e visszavágásból ...

A nagy arcvonal

a keleti térség, — jobban mint bármikor, — a kegyetlen mérkőzések, gigantikus erők összecsapásának színhelye ma is. *A neuralgikus gócok változatlanul Bjelgorod, Orel és az utolsó napokban Vjazma voltak, de a bolsevista hadvezetés régi elve, a súlypontok váltogatása most is érvényesült és a magas északtól, le egészen a Fekete-tengerig hol itt, hol ott lángoltak fel a heves harcok.* Embert és anyagot ma sem kímél a szovjet, egyre újabb tartalékokat vet a felőrlő csatába. *A búzaföldek vonzzák a bolsevista tábornokokat,* de még inkább az ország politikai vezetőit, akik az elkövetkezendő tél inségétől tartanak.

A német védő arcvonal szilárdsága semmit se változott, akár a Ladoga-tónál, akár a középső szakaszon, akár a bámulatosan védekező kubáni hídfőt nézzük. A támadásra hajszolt százezrek sehol nem érték el az offenziva kitűzött stratégiai céljait, viszont a német taktika teljesen bevált: *irtózatos mértékben fogyasztotta az ellenség erejét* ... A harckocsikat, repülőgépeket és tüzérséget egészen meglepő mértékben alkalmazzák a középső szakaszon vezénylő szovjet-tábornokok s ennek a változott modornak következménye, hogy német páncéltörő fegyverek és légelhárítás is eredményesebbé vált. *Ma már a kilőtt harckocsik száma a napi kétszáz körül mozog, a repülőgépeké pedig eléri a százat. Az elmult héten ezért szökött fel az elpusztított páncélosok mennyisége több mint ezerkilencszázra.*

A Fekete-tenger mellékén indított támadások ugyanakkor a szovjet hajóhadát és szállítógőzöseinek amúgy is csekély számát apasztották meg, mert itt az utánpótlást a vizen kell végezni. A német gyorsnaszádok, búvárhajók és a légi erők példás együttműködése azt eredményezte, hogy *a bolsevisták körülbelül százezer tonna szállító hajóteret vesztettek, s ugyanakkor elpusztult tizenhárom különböző nagyságú hadihajó is.* Mivel új gőzösöket és flotta-egységeket építeni nem képes a bolsevista hadiipar, a háború végéig ezt a hiányt már nem pótolhatják.

Délen

a sziciliai küzdelem most már a végkifejlet felé halad. *A német és olasz hadvezetőség célja nyilvánvalóan az, hogy a sziget keleti partján egy hídfőállást képezzen s onnét akadályozza meg az ellenségnek az európai szárazföldre való betörését.* Hogy egy ilyen pont rendkívüli erőkifejtésre képes, azt a keleti arcvonalon a kubáni hídfő példája mutatja,

A NARANCSLIGETBEN rejtőzik a német páncélos az ütközet megkezdéséig

A LÉGVÉDELMI ÜTEGEK béleavatkoznak a földi harcokba is. A nehézágyúk pontosan célzott tüze gyakran eldönti egy-egy amerikai harckocsi-támadás sorsát

AHOL A KEMÉNY HARCOK DŰLNAK. Az Etna lejtője, még szelíd dombláncokkal, amelyeken a német védőállások húzódnak. Egyelőre Catania felől hasztalan rohamoznak itt az angolszász csapatok

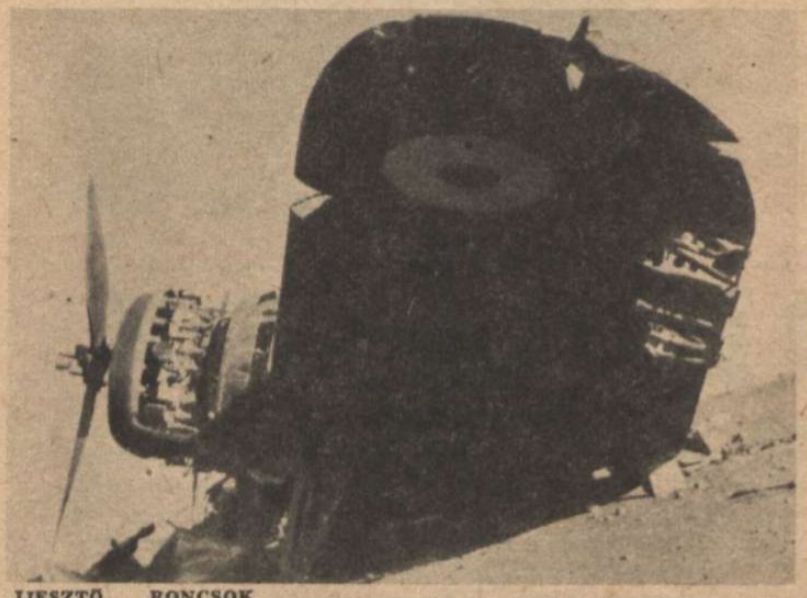

IJESZTŐ RONCSOK MARADTAK meg csupán az angol nehézbombázóból, amely Catania határában zuhant le, a vadászokkal vívott légi harcban ↑

A KELETI HÍDFŐHÖZ felvonul egy géppuskás osztag. A fegyverek lövésre készek, mert minden pillanatban jöhetnek az ellenséges repülők

LÁVATÖMBÖK ÉS KAKTUSZBOKROK közt rendezték be az Etna lejtőjén a műszaki csapatok a javítóállomást. A Tigris motorját itt hozzák rendbe a fürge és gyakorlott szerelők →

↓

AZ UTOLSÓ FELVONÁS... Az olajfaerdő tisztásán fejezte be támadó vállalkozását egy négymotoros amerikai gép, — személyzete a roncsok közt lelte halálát

ahol fél esztendő óta hasztalan kísérli meg a szovjet a nagy tömegtámadásokat. Az angolszászok a folytonosan érkező erősítések ellenére is csak lépésben haladnak előre a szívósan és eredményesen védekező német csapatok után, amelyek keserves leckéket adnak az angol és amerikai tábornokoknak a halogató harcok tudományából és eredményességéről. Hiába próbálták meg az északi parton a nehéz hajóágyúk tüzével támogatott újabb partraszállást a német csapatok háta mögött, nem sikerült két tűz közé szorítani a rugalmasan védekező csoportokat. A túlerő, a nagy számok törvénye, természetesen érvényesül itt is. *Egyetlen hét alatt 250 ezer tonna hajótér veszett el Afrika és Szicilia között, megrakva becses hadianyaggal és emberrel,* de a kísérő egységeket is megtizedelték a német és olasz repülők légi torpedói és bombái. Az év első hét hónapjának *nyolc millió tonnás veszteségében* tekintélyes számmal szerepel az a flotta, amelyet a sziciliai inváziónál vetettek be a szövetségesek s ez a szám irtózatos nagy, ha meggondoljuk, hogy *a londoni és washingtoni hivatalos beismerés szerint ugyanakkor csupán 6.9 millió tonna készült el* a rekordtermelésre hajszolt építő dokkokban. A különbség kerek egymilliószázezer tonna, s ez csak a kereskedelmi gőzösökben mutatkozó kiesés... Nagyon is érthető hát, ha az angolszász közvéleményt azzal igyekeznek lehűteni a hivatalos szószólók, hogy balkáni akcióról beszélni egyelőre bárgyúság és legfeljebb „egy év, jó esetben fél év kell ilyen invázió előkészítéséhez". És közben a sziciliai harcok még nem értek véget, sőt *a jövőben is tekintélyes flottát kell itt foglalkoztatni,* ha küzdőképes állapotban akarják tartani inváziós haderejüket a sziget földjén...

MUNKÁBAN a nehéz német tábori ágyú. Az északi partvidék harcaiban sok hasznát veszik a védők az ilyen típusú lövegeknek

BÚCSÚ

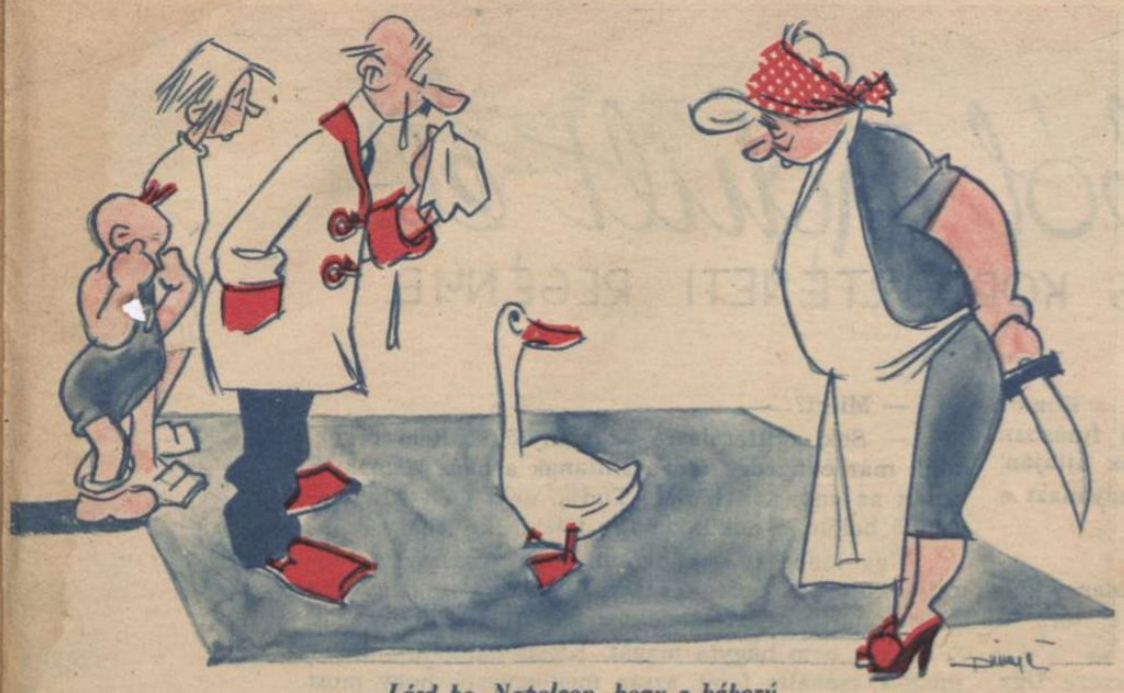

— Lásd be, Napoleon, hogy a háború áldozatokat követel.

CSAK KÖRÜLTEKINTŐEN

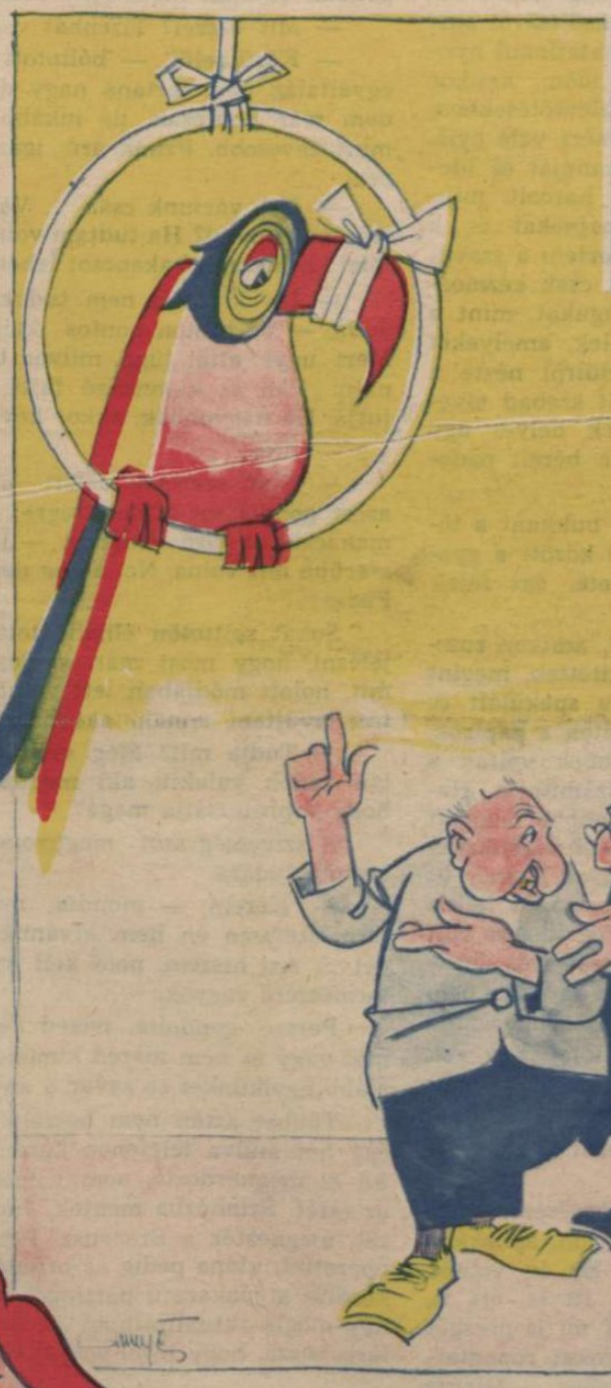

— Mondd, miért van bekötözve a papagályod csőre?
— Nagyon tanulékony a bestia és félek, hogy elmondja, amiket itt hall!

CSENDÉLET EGY PESTI NAPPALI SZOBÁBAN

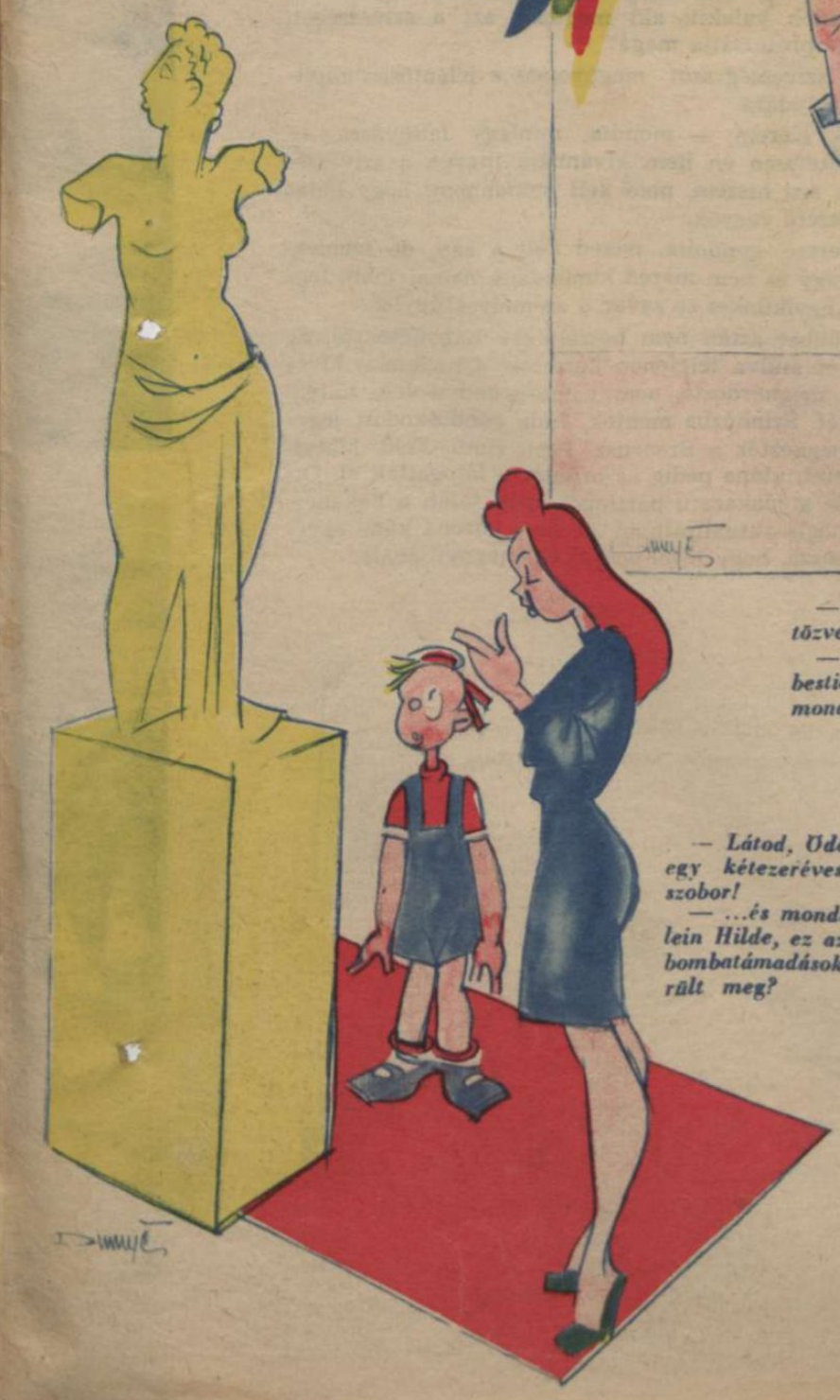

— Látod, Üdönke, ez egy kétezeréves római szobor!
— ...és mondd, fraulein Hilde, ez az akkori bombatámadásoknál sérült meg?

— Hová mégy, Tódor?!
— Óbudára!
— Akkor gyere villamossal!
— Nem tehetem, mert sietek!!!

MÁR OTT IS?

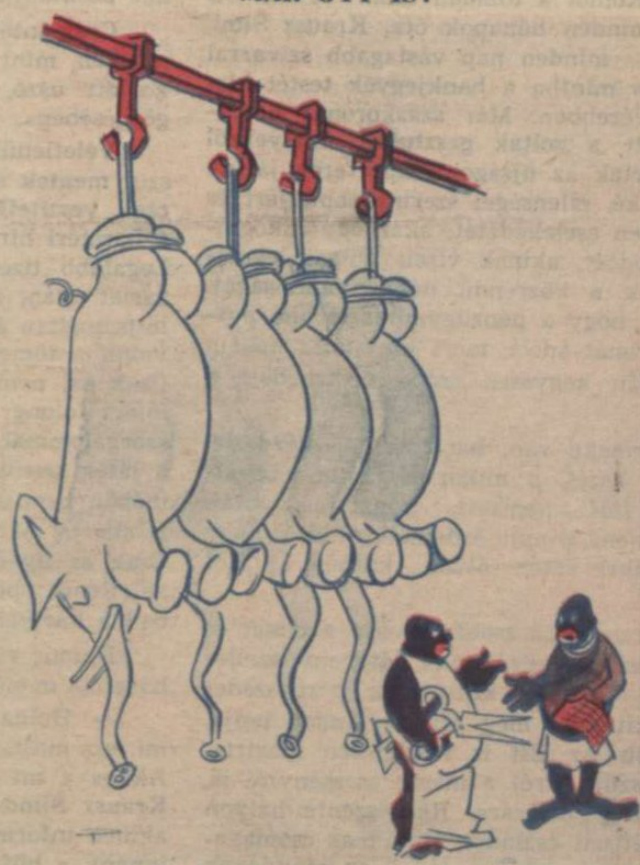

A mészáros: *Uram ma csak az elefánt hússzelvények érvényesek, zsiráf hússzelvényeket csak holnap váltunk be.*

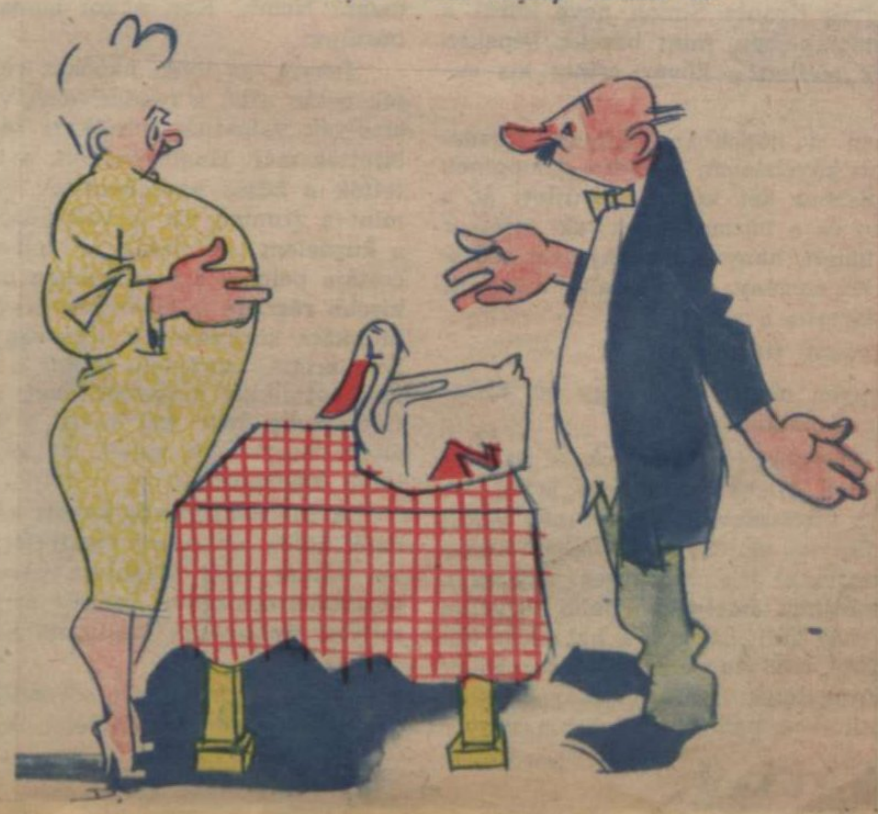

— Elemér, hát milyen kacsát hoztál te vidékről?
— Fiam, kicsi volt a kofffer, így kellett belepréselnem.

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(32.)

— Jó, jó... Hát én kezdtem? Te voltál kíváncsi, hogy mit keresek itt. Én feleltem s még te vagy sértődött. Tudod mit? Már itt is hagylak. Szervusz...

Sarkon fordult és elindult az ajtó felé, de eszébe jutottak a beváltatlan zsetonok. Azokkal piszmogott még, oldalpillantásokat vetve Andorra, aztán kisurrant.

Csakugyan, nem volt a napnak órája, hogy ne a pénz hevert volna egyetlen témaként a család asztalán, de ki tehetett róla? Egész Budapest erről beszélt, már persze csak azok, akiknek valami közük volt az arany mind bővebben áradó folyamához, akik ott ültek partjain, horgokkal, vagy óriáshálókkal és meritettek belőle, kedvük, tehetségük, vakmerőségük szerint. Ki tudott volna ellentállni ennek a láznak? Komor a tőzsdén talán? Hiszen ott vitustáncot járt minden hónapok óta, Krausz Simi, — úgy tetszett, — minden nap vastagabb szivarral érkezett autóján s mintha a bankjegyek testét hízlalnák, egyre kövérebben. Már százkoronás borravalókat osztogatott, s voltak gesztusai, amelyekről hosszú cikkeket írtak az ujságok. Riporterek jártak a nyomában örökké, ellenségei szerint napidíjért és feljegyezték minden cselekedetét, akár egy inkognitóban járó uralkodóét, akinek viselt dolgai legmagasabbra csigázzák a közrendű nép kíváncsiságát. Nemrég megírták, hogy a pénzügyminisztérium portásának ötven koronát adott, mert kinyitotta neki a kocsi ajtaját, aztán kegyesen szóba ereszkedett a szegény emberrel.

— Hány gyermeke van, barátom? — kérdezte, vállán nyugtatva kezét, s mikor a jámbor bevallotta, hogy négy fiút nemzett, pénztárcája után nyúlt: — Akkor nem annyit érdemel! Akinek négy fia van, mindegyikre essen ötven korona... Hol lakik?

Feljegyezte aranyszélű zsebkönyvébe a címet és elrobogott, mint az ezeregyéjszaka jótékony szellemei. A jelenetről fénykép készült, a párbeszédet pontosan megörökítették, még Miklós Andor lapja, az egyre kapósabb Az Est is részletesen megírta. Pompás riport készült arról a másik eseményről is, mikor a tőzsde ifjú császára Rákosszentmihályon meglátogatta az altiszti családot. Hatalmas csomagokat vitt utána a sofőr, minden jóval, az ajándékok értéke több volt, mint amennyit szegény állami portás egész évben keres. De megérte, mert a dícsérő jelzők úgy röpködtek Krausz Simon neve körül a lapok ügyes reklámcikkeiben, mint barokk képeken az öregebb szentek mellett a kövér, csinos kis angyalok.

Ő volt ezekben a napokban minden tőzsdeügynök és az Unio kávéházban tanyázó galoppinek hadának ideálja. Komor két koronát nyújtott át a koldusnak az utcán és a házmesternek, aki éjfélkor kinyitotta neki a kaput, hanyagul bankjegyet csúsztatott a markába. Az szegény, azt gondolta, megőrült a lakó és riadtan tartotta a pénzt:

— Tessék vigyázni, tízkoronás...

— Tudom. Legyen magának is egy jó éjszakája... — mondta s elvonult.

Igaz, az ilyen közepesfajta bankárok se panaszkodhattak mostanában. Hiába hoztak egy sereg óvintézkedést abban a bizottságban, amely még július harmincadikának örökké emlékezetes napján összeült. Hasztalan tiltották el a színleges üzleteket, szabták meg a határokat, amelyeken belül fegyelmi vétség terhe alatt meg kell maradni a határidős kötéseknél, s kizárással való fenyegetésük is meddőnek bizonyult a díjügyletek körül. Valóságos orkán dúlt a piacon, repültek a papirok, százezres vagyonok keletkeztek egyik napról a másikra, s Komor izzadtan, csapzottan, mint aki marathoni futásban vett részt, lépett be délutánonként a bank ajtaján.

Juda közömbös hangon minden nap ugyanazt a kérdést intézte hozzá:

— No, hogy zártunk?

Kurta bólintás volt a felelet s aztán Manci kisasszonnyal, meg Gereben úrral nekiült a társ a gondos számadásnak.

Egy keddi napon Juda is bement a börzére. Úgy nézte, mint a színházat, a vad kavargást, s mosolyognia kellett a tömeg dühödt ordítozásán. Éppen egy különösen ideges pillanat volt ez, vereségek híre keringett a teremben, ezredek megsemmisüléséről suttogtak s arról, hogy az orosz megállíthatatlanul nyomul előre. Túl voltak már azon az időn, amikor törvényszerűen lanyhulás állt be az üzletkötésekben, mintha csak mindenki a záró árfolyamért való gyilkos küzdelemre szedné össze erejét, hangját és idegeit. A napi munkája eredményéért harcolt mindenki, a besszőrök, a kontremin bajnokai és a hosszra spekulálók. Már nem lehetett érteni a szavakat, amelyeket egymás felé kiáltoztak, csak kézmozdulatokkal igyekeztek megérttetni magukat, mint a siketnémák. Itt is voltak kialakult jelek, amelyeket mindenki ismert és elfogadott. Ő felülről nézte a zúgó, őrjöngő termet, hiszen nem volt szabad elvegyülnie a tőzsde tagjai közé, akiknek helyét úgy őrizték, mint a zsidó templomokban a bérelt padokat szokták nagy ünnepeken.

Csak intett Komornak, aki fel-fel bukkant a tömegben, mint viharos tenger hullámai között a gyakorlott uszó, a kopasz, göndör, fekete, ősz fejek görgésében.

Véletlenül olyan napot fogtak ki, amikor roszszul mentek számukra a dolgok. Veszítettek, megint csak veszítettek, mert Komor hosszra spekulált és a harctéri hírek nyomán zuhanni kezdtek a papírok. Legalább tízezer koronával szegényebbek voltak a zárlat után, ahogy Juda hirtelen kiszámította. Halottsápadtan állt a karzaton, legszívesebben leugrott volna a tömeg kellős közepébe egy vad sikoltással. Csak azt nem értette, miért nem csügged Komor is, miért tolong, könyököl ugyanolyan buzgó és lelkes szorgalommal, mint az első percben. Fogalma se volt a játék szenvedélyéről, amely a kockázat erős izgalmában nem is tudja megkülönböztetni, de talán nem is akarja már, — a szerencsét a szerencsétlenségtől. Csak az ilyen embereknek szabad valójában a vak véletlenre spekulálniok, csak ilyeneknek volna szabad a kártyaasztalhoz ülniök is.

Komor vállat vont, mikor síránkozni akart neki, hazafelé menet:

— Holnap, — felelte izgatott kérdésére, hogy mi lesz most, — majd a poentőr-passz jön, apuskám. Akkor a mi tétjeink nyernek. Érti? Ha én volnék Krausz Simon, aki mindenfélét hall, itt is, ott is, akinek információi vanak, akkor most mi is pezsgőt innánk a büffében és Havanna szivarokat ropogtatnánk. Így, bízzuk magunkat a szerencsére... Higyje el, egyszer a bankárnak is kell vesztenie. Kártyás maga? Nem? Kár, akkor hamarább megértené. Ne búsuljon.

Persze, az ilyen napokat részletesen megbeszélték aztán este, a rendszeressé vált összejöveteleken, amelyek valóságos vezérkari tanácskozások jellegét öltötték már. Hugó elnökölt, a többiek pedig ismertették a közös hadműveletek eredményeit. S épp, mint a fronton, itt is váltakozó szerencsével folyt a küzdelem ugyanazért a célért. A marhaszállítás csatája például a legsímábban ment, a haditerv legkisebb részlete is sikeresen bevált. Juda összeszedte Munkács környékének legsoványabb teheneit, amelyek szinte zörögtek, mikor a hajcsárok nehéz ólmos botjaikkal kergették őket a berakodó állomás felé, pedig már két hétig a birtok takarmányán éltek. Azért úgy vették át az árút, mint elsőosztályú vágómarhát.

A rokon-hadbiztos kapott kétezer koronát és Judától külön egy arany cigarettatárcát, mert neki tervei voltak vele. Meghívta vacsorára a Ritzbe s a pezsgőnél célozgatni kezdett arra a hajlamára, hogy milyen jutányosan szállítana bakancsokat a hadseregnek.

— Á, — legyintett a vendég sajnálkozón, — az kérem majdnem reménytelen dolog.

— Miért?

— Sok a liferálásra az igénylő... Régi cégek, akik már évtizedek óta szállítanak a hadseregnek. S aztán az anyag, a bőr... Tudja, nem igen van elegendő belőle, s nekünk nagy tételek kellenek.

Úgy mondta: nekünk, mintha a császári és királyi közös hadsereg és a honvédség egy nagy cég volna, amely óriási tételekben vásárol bizonyos árut.

Juda nem hagyta magát. Kicsit hallgatott, hümmögött, csóválta fejét, aztán megjegyezte, hogy most aztán igazán nagy gond lesz neki túladni azon a tizenhat vagon bőrön és talpon, amit még a jobb napokban oktalan módon felvásárolt.

— Mit beszél? Tizenhat vagon?

— Körülbelül, — bólintott közömbösen, mintha egyáltalán nem tartaná nagy dolognak. — Nem tudom már pontosan, de inkább egy vagonnal több, mint kevesebb. Prima árú, igaz, majd csak elhelyezem.

— Hát várjunk csak... Várjunk csak... Mit is lehetne csinálni? Ha tudtam volna, hogy ilyen komoly tétel... Mennyi bakancsot lehet abból készíteni?

— Így kívülről nem tudom, — szorult sarokba Juda, — de otthon pontos kalkulációm van róla. Mert, ugye, attól függ, milyen bakancsokat kéne csinálni. Van az különböző fajta, s a bőr is aszerint futja. Ha nagyobbak, akkor kevesebb.

— Aha...

— Nem szeretek detail dolgokkal foglalkozni, azért gondoltam a hadseregre, — kanyarodott vissza makacsul az első témához. — Így, egy tételben egyszerűbb lett volna. No, de ha nem lehet, nem lehet... Pedig...

Sokat sejttetőn elhallgatott, mintha azt akarná jelezni, hogy most már, sajnos, nem ajánlhat semmit, holott módjában lett volna némi ellenszolgáltatást nyújtani annak, aki hozzásegíti a szállításhoz.

— Tudja mit? Még visszatérünk az ügyre. Talán tudok valakit, aki megteszi azt a szivességet, hogy beprotezsálja magát.

A szivesség szót megnyomta s jelentősen rápillantott Judára.

— Kérem, — mondta, mintegy felhívásra, — természetesen én nem kívánnám ingyen a szivességet... Azt hiszem, nem kell mondanom, hogy hálás természetű vagyok.

Persze, gondolta, neked kell a sáp, de szemérmes vagy és nem mered kimondani. Annál jobb, legalább egyikünket se zavar a személyes ügylet.

Többet aztán nem beszéltek a bakancsokról, de egy hét mulva telefonon keresték, a hadbiztos hívta fel és megkérdezte, nem volna-e kedve vele tölteni az estét. Színházba mentek, Juda gondoskodott jegyről, megnézték a Szervusz Pest című Feld Matyi-operettet, utána pedig az orfeumba látogattak el. Ott közölte a jóakaratú pártfogó, hogy talán a bakancsügy mégis aktualizálható, de ezer korona kéne egyelőre hozzá, hogy bizonyos ajtók megnyíljanak.

„KETTEJÜK KÖZÖTT CSAK AZ ORMÓTLAN, SZÖGES BAKANCS LÓGOTT A LEVEGŐBEN..."

— Parancsoljon velem, — tárta szét karját Juda. — Amikor akarja. Akár holnap reggel...

— Jó. Biztosan számíthat rá, hogy meglesz.

Harmadnap már kibérelték a hatalmas műhelyt is. A Kerepesi úton találtak egy pincét, ahol Hermann szerint ötven ember dolgozhatik egyelőre. Juda izgatott volt, a vasútépítés óta ez a legnagyobbszabású vállalkozása s most igazán nem számíthatott senki tanácsára, mint ahogy akkor háta mögött tudta Reményi Hugó tapasztalatát, jóakaratát, s végső esetben az öreg Oziás minden ravaszságát is. Vagyona egyharmada feküdt majdnem az üzletben, ha balul üt ki, vagy becsapja ez a bőrös, tán soha többé nem lesz képes talpra állni... Így töprengett, de azért nekivágott a dolognak és nem gondolt mindig a legrosszabbra.

A műhelybe egyetlen egyszer látogatott csak el. Valami visszatartotta attól, hogy tudomásul kelljen vennie: mi történik ott. Nyers és fojtogató csiriz-, talp- és bőrszagban dolgoztak az emberek, gépek, a raktárban sunyi mosollyal mutogatta Hermann a vastag papírostáblákat.

— Látja, — mondta, — éppen olyan, mint a talp. Ha ügyesen használjuk fel, senki se veszi észre.

Nem is válaszolt. Kezébe vett egy kész bakancsot, megforgatta, tapogatta, hümmögött és kérdőn nézett társára.

— Ez véletlenül kifogástalan. De talán... várjon csak...!!

Dobálni kezdte az árut, keresgélt, s végül kezébe nyomott egy másikat.

— Ezt nézze meg.

Igazán semmit se látott rajta, amit kifogásolhatott volna. A talpában benne voltak a szögek, előírás szerint, bőre olajos fogású volt, talpa keményen kopogott, ahogy mutató ujja bütykével megveregette.

— No?

— Ez már olyan?

— Mi az, hogy olyan? Tisztára az...

— Ügyes...

Egészen közel álltak egymáshoz. Kettejük között csak az ormótlan, szöges bakancs lógott a levegőben, ahogy hanyag mozdulattal tartotta, leeresztve, száránál fogva. Hangtalanul néztek egymás szemébe, elégedett, cinikus mosollyal, aztán Hermann elnevette magát.

— No, látja... Hát nem volna kár tiszta bőrből csinálni?

Bólintott és eldobta a bakancsot, mely nagyot koppanva hullott a többi közé. Aztán búcsúzott is:

— A jövő héten az első ezer párat szállítani kell, — mondta. — Remélem, nem lesz semmi baj...

— Miért lenne? — Kérdezte vissza Hermann. — Uram, itt semmi rizikót nem látok, csak legyen maga egészen nyugodt. Ez egy szolid üzlet...

Otthagyta, de azért örült, hogy megállapodásukat olyan óvatosan fogalmazta. Akármi történik, neki nem igen eshet baja, ő csupán pénzes társként szerepel az üzletben, még az is ott áll a szerződésben, hogy a munkát egyedül Hermann Sándor irányítja, neki nincsen a gyártásba semmiféle beleszólása. Ez a kövér még örült is a szigorú pontnak, hízelgett neki, hogy teljhatalommal rendelkezik annyi ember felett. A szerződést elő lehetne venni, ha mégis történnék valami zűrzavar... Ő ártatlan, fogalma se volt, mi folyik a gyárban, tessék, itt az írás. Csak a pénz volt az övé, a tőke, s az nem hibás...

Persze erről az üzletről nem beszélt Reményiéknél, sőt még le is tagadta volna, ha mellének szegezik a kérdést. A többi közös ügyről éppen eleget fecsegtek a többiek, ezért hallgatott ő s ezért tűnt úgy Andor szemében, mint finom és szemérmes gazdag. Nagyokat hallgatott, ha vitáztak, legfeljebb óvatos kérdéseket kockáztatott meg, tanult, megjegyzett dolgokat. Például azt, amit a háború kitörése előtt a szenvedélyes forradalmár mondott, hogy ha jön a végén a felfordulás, a tőkések pénzét is elveszik majd. S azóta nem egyszer töprengett: mit tehetne egy ilyen veszedelemmel szemben? A háború végződhetik szerencsével, de éppen annyi esély van a pechre is, — mint magában a vereséget nevezte. Talán Svájcba kéne a vagyonát kimenteni? Vagy földet és házakat vásárolni a pénzen, ami nem feltétlenül szükséges az üzletekhez? Néhány álmatlan éjszakát okozott neki ez a kérdés, de aztán elhessentette magától: majd lesz valahogy...

Andor, most, hogy sógora után bámult, megvetően és az erkölcsi undor egy fajtájával, arra gondolt: érdemes volna ezzel a Balassával foglalkozni. Nyílt eszű, vakmerő, majdnem kondottiere-tipus, aki felverte magát a nyomorúságból. Ha megnyerhetné a maga eszméinek, jó hasznát vehetnék. Műveletlen, igaz, de a gyakorlati forradalmároknak nincsen is szükségük arra, hogy a teoriákat tudják, az összefüggéseket ismerjék.

Szeretett így eljátszogatni néha apró tervekkel s most is, míg visszament a dohányzóba, mellére szegett állal, tünődve, már látta Balassát, amint olyan szenvedéllyel, amelyhez hasonlót vagyona megszerzésében tanusított, a kapitalista világot segít szétrombolni. Ez tudná: hová kell nyúlni. Ravasz, mint a romlatlan vadak, ösztöne van, s a lelkiismereti aggályokat is éppen ezért veti meg...

Odaát már újabb vitázó csoport alakult. A lapvezér udvara gyülekezett, a báró eltűnt valahová, nyomasztó rangjával, előkelő szellemével, s most felszabadultan diskuráltak.

Az olvasóteremből, bicegve, ragyogó arccal éppen akkor lépett ki a Népszava egyik munkatársa, mikor Andor a beszélgető csoporthoz ért.

— Hallották? — kérdezte harsányan, hogy mindenki feléje tekintett.

— Mit?

— Lemberg elesett...

— Ugyan! Ne beszéljen! Honnan tudja?

— Ezelőtt öt perccel beszéltem valakivel, aki biztos forrásból értesült. Tegnap kiürítették a várost.

Dermedt csend támadt a szobában. Furcsa volt, — Andor majdnem hangosan elnevette magát, — de a társaságban nem látott egyetlen arcon se megdöbbenést, riadalmat. A csend inkább a hitetlen lepetésé volt, s a szájakon bátortalan mosoly vir

— Beszéljen hát! — únszolták, — hiszen a azt állítja, hogy a város még a miénk, bár h folynak előtte, s a csapatok, amelyek védik, erősítéseket kaptak...

— Lehet, hogy kaptak, de mégis kiürítették

Andor közelébb lépett.

— Mennyi a veszteség?

— Azt nem tudom, de képzelheti...

— Mit szól ehhez Tisza?

— Bécsben van, a királynál. Állítólag a kú miniszterrel is tárgyal.

— Szóval Lemberg...

Derült és felszabadult arcok tekintettek má másra. Mintha nem is egy budapesti klubban kezett volna össze ez a kis csoport ember, h valahol Párisban, ahová ezekben a napokban a tón hallott már be a német ágyúk tompa dör ahonnét szorongó szívvel vándorolt el az eln kormány, az állami hivatalokkal együtt. Vagy donban, ahol a szövetséges cár hadai diada örömét tárgyalnák... Az utcán katonák mene fél órával ezelőtt s ugyanazon a nyelven éne harcias dalokat, amelyen ők diskuráltak. A keresztes vonatok hosszú sorban robogtak az tösre kopott síneken, a nappalban és éjszak Galicia csatatereiről, a szerb hegyek közül s mosarcú, szenvedő szemű sebesültek ugyanaz nyelven panaszkodtak, amelyen az öröm hang val mondta az előbb egy ember: Lemberg eles Mi közük nekik mindehhez? Az ő világuk külö vények szerint forog, s vágyaik, reménységeik i sok.

(Folytatjuk.)

„DERÜLT ÉS FELSZABADULT ARCOK TEKINTETTEK EGYMÁSRA..."

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 1
Telefon: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 14 P, félévre 7 P, negyedévre 3'60 P. Egyes szám ára 30 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivat
nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépen. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

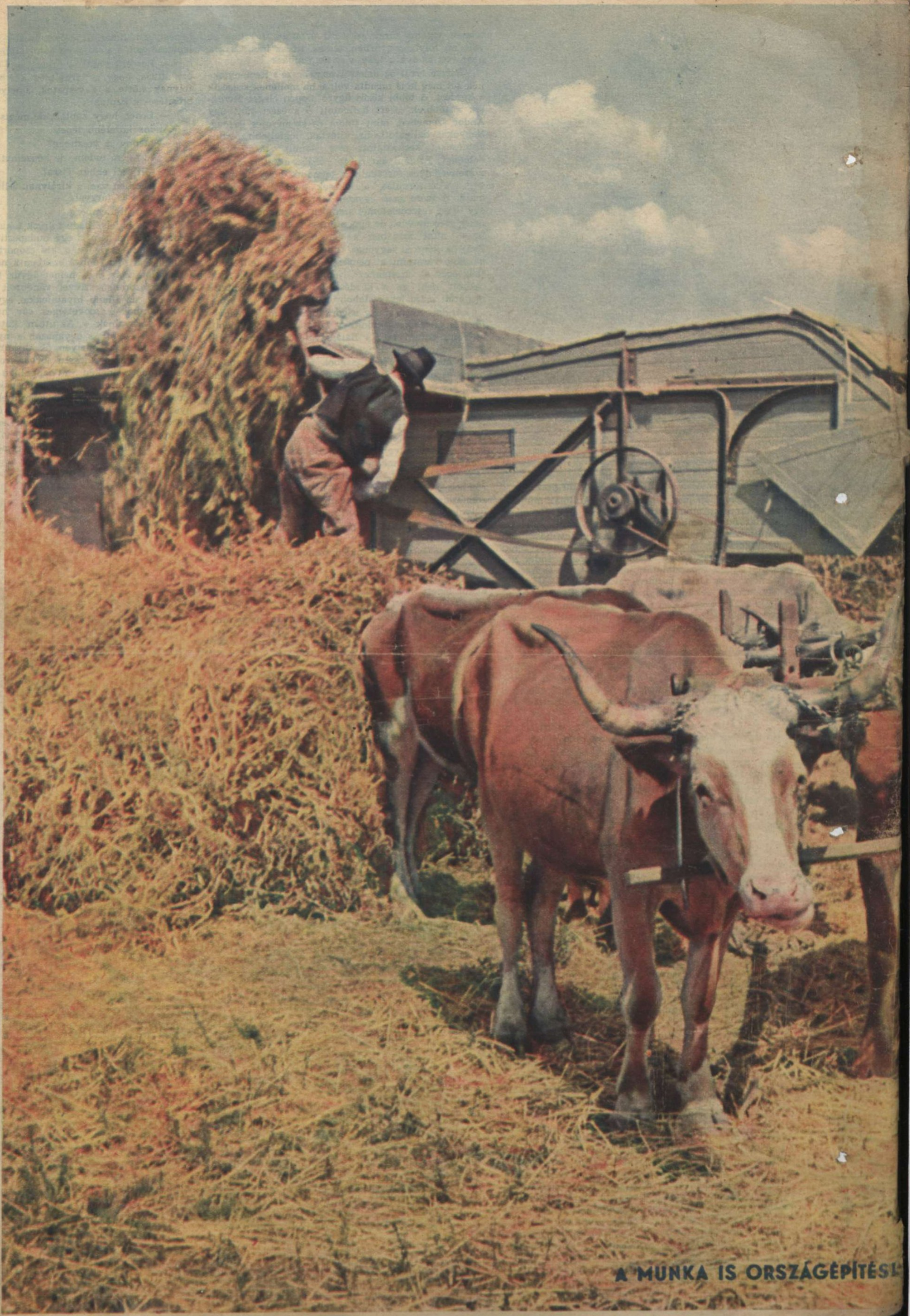
A MUNKA IS ORSZÁGÉPÍTÉS!